

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA**NUTARIMAS****DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ, UŽSIIMANČIŲ KOGENERACINIŲ JĖGAINIŲ PLATINIMU IR KITA SU TUO SUSIJUSIA VEIKLA, VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO IR SUTARTIES DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO 101 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS**

2015 m. vasario 11 d. Nr. 2S-2/2015

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2015 m. vasario 11 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl ūkio subjektų, užsiimančių kogeneracinių jėgainių platinimu ir kita su tuo susijusia veikla, veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Tyrimas dėl ūkio subjektų, užsiimančių kogeneracinių jėgainių platinimu ir kita su tuo susijusia veikla, veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio reikalavimams buvo pradėtas Konkurencijos tarybos 2013 m. lapkričio 21 d. nutarimu Nr. 1S-170¹, gavus informacijos iš uždarosios akcinės bendrovės „Lukrida“ (toliau – UAB „Lukrida“) apie galimai atliktus konkurenciją ribojančius veiksmus.

(3) UAB „Lukrida“ pateikė informaciją, kad kogeneracinių jėgainių platinimu ir kita su tuo susijusia veikla užsiimančios UAB „Lukrida“ ir uždaroji akcinė bendrovė „Manfula“ (toliau – UAB „Manfula“), nuo 2009 m. per įmonę UAB „Envija“ derino savo veiksmus, nustatydamos iš UAB „Envija“ perkamų vidaus degimo variklių kainas (nustatydamos minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ perkamiems vidaus degimo varikliams), pasidalindamos klientus ar paskirstydamos tarpusavyje dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose.

(4) Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai 2013 m. gruodžio 10 d. atliko patikrinimus UAB „Envija“ ir UAB „Manfula“ naudojamose patalpose².

(5) Tyrimas buvo pratęstas Konkurencijos tarybos 2014 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 1S-57/2014³, 2014 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 1S-110/2014⁴ ir 2014 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1S-163/2014⁵.

(6) Tyrimo metu iš nagrinėjamų ūkio subjektų ir kitų šaltinių buvo renkama informacija, reikšminga tinkamai įvertinti šių ūkio subjektų veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio reikalavimams.

¹ Bylos 3 tomas, 1-3 lapai.

² Vilniaus apygardos administracinio teismo 2013 m. gruodžio 6 d. nutartis (bylos 3 tomas, 22-26 lapai). Patikrinimo dokumentai (bylos 4 tomas, 3-120 lapai, bylos 7 tomas, 4-63 lapai).

³ Bylos 3 tomas, 4 lapas.

⁴ Bylos 3 tomas, 5 lapas.

⁵ Bylos 3 tomas, 47 lapas.

1. Kogeneracinių jėgainių charakteristika ir jų statyba

(7) Kogeneracinėmis jėgainėmis vadinamos tokios elektrinės, kurios gamina ne tik elektros energiją, bet panaudoja ir elektros gamybos metu susidarančią šilumos energiją. Šilumos energija tiekama į įvairius pastatus patalpoms ir vandeniui šildyti arba gali būti naudojama įvairiuose įmonių technologiniuose procesuose. Kogeneracinės jėgainės gali būti didelės galios, naudojamos miestų energetiniams elektros ir šilumos poreikiams tenkinti, ir mažos galios, naudojamos atskirų pastatų ar nedidelės pastatų grupės energetiniams poreikiams tenkinti⁶.

(8) Kogeneracinėse jėgainėse gali būti naudojami įvairūs įrenginiai, besiskiriantys techniniais, eksploataciniais aspektais, efektyvumu ir kitais parametrais. Kogeneracinę jėgainę dažniausiai sudaro keturi pagrindiniai elementai: 1) pirminis variklis, 2) elektros generatorius, 3) šilumos nukreipimo sistema ir 4) valdymo sistema⁷.

(9) Kogeneracinės jėgainės pagal pirminių variklių technologiją gali būti: 1) turbinų jėgainės; 2) dujų vidaus degimo variklių jėgainės (kuras – dujinis, tipinis vieneto galios diapazonas nuo kelių kW_{el} iki 6 ir daugiau MW_{el}. Elektros/šilumos santykis apytiksliai 1:1) (toliau – vidaus degimo variklis); ir 3) siauro bei specifinio pritaikymo kitos jėgainės su tokiais įrenginiais kaip, pavyzdžiui, Stirlingo variklis, garo variklis⁸.

(10) Šiuo atveju nagrinėjami ūkio subjektų veiksmai dėl kogeneracinės jėgainės elemento – pirminio variklio (vidaus degimo technologijos)⁹ – kainų, todėl toliau aptariami vidaus degimo variklių ypatumai.

(11) Vidaus degimo variklis – tai variklis, gaminantis energiją, išsiskiriančią iš uždaramame degimo skyriuje degančio kuro. Vidaus degimo variklių jėgainės skirstytinos pagal kuro rūšį (gamtinės, biodujos, nuotekų, sąvartyno dujos, sintetinės ir t. t.), tačiau visais atvejais techniniai pačių vidaus degimo variklių skirtumai yra minimalūs¹⁰.

(12) UAB „Lukrida“ nurodė, kad kogeneracinės jėgainės statybos išlaidų (savikainos) dalis, tenkanti vidaus degimo variklio (komplekte su elektros generatoriumi bei valdymo sistema¹¹) įsigijimui sudaro apie 60-70 proc.¹². Buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. tyrimo metu nurodė, kad UAB „Envija“ parduoda vidaus degimo variklius, kurie sudaro apie 10-15 proc. projekto vertės¹³. Taigi, priklausomai nuo projekto, remiantis minėtais paaiškinimais, ūkio subjekto UAB „Envija“ pateikta informacija¹⁴ bei viešai skelbiamais apibendrintais duomenimis¹⁵, vidaus degimo variklis gali sudaryti 10-70 proc. kogeneracinės jėgainės statybos ir susijusių darbų projekto vertės.

(13) UAB „Lukrida“ nurodė, kad nėra tiesioginių teisinių apribojimų Lietuvoje veikiančioms įmonėms, užsiimančioms kogeneracinių jėgainių statyba, statyti kogeneracines jėgaines visoje Lietuvos teritorijoje. Tačiau UAB „Lukrida“ taip pat nurodė, kad įėjimo į rinką žinių barjerai yra

⁶ V. Adomavičius, L. Žukienė, „Mažosios kogeneracinės elektrinės ir jų plėtros perspektyvos“, Lietuvos taikomųjų mokslų akademijos mokslo darbai : tarptautinis inovacinis taikomųjų mokslų darbu žurnalas. 2010, nr. 6. P. 56-69. Bylos 20 tomas, 2 lapas.

⁷ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2007 m. ataskaitos Nr. 012007 „Įvairių kogeneracijos technologijų įrengimo galimybių ir sąnaudų studijos bei rekomendacijų dėl šių technologijų diegimo parengimas“, 4 lapas. Prieiga per internetą: <http://www.ena.lt/Ataskaitos/Kogener.pdf> [žiūrėta 2014-09-04]. Bylos 20 tomas, 75 lapas.

⁸ UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 1 d. raštas, atsakymai į 2 klausimą (bylos 6 tomas, 18 lapas).

⁹ UAB „Lukrida“ nurodė, kad tipinę minimalią bet kurio vidaus degimo variklių jėgainių agregatų gamintojo tiekimo apimtį sudaro vidaus degimo variklis komplekte su elektros generatoriumi bei valdymo sistema (UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 14 d. raštas (bylos 6 tomas, 22 lapas)).

¹⁰ UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 1 d. raštas, atsakymai į 3 ir 4 klausimus (bylos 6 tomas, 18 lapas).

¹¹ UAB „Lukrida“ nurodė, kad tipinę minimalią bet kurio vidaus degimo variklių jėgainių agregatų gamintojo tiekimo apimtį sudaro vidaus degimo variklis komplekte su elektros generatoriumi bei valdymo sistema (UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 14 d. raštas (bylos 6 tomas, 22 lapas)).

¹² UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 14 d. raštas (bylos 6 tomas, 22 lapas).

¹³ Bylos 4 tomas, 133 lapas, bylos 5 tomas, 94 lapas.

¹⁴ Bylos 15 tomas, 75-77 lapai, bylos 18 tomas, 38-39 lapai.

¹⁵ Kogeneracinis ir šilumos atgavimo įrenginiai sudaro apie 55 proc. nedidelės galios termofikacijos elektrinės įrenginio investicijų. UAB „Termosistemų projektai“ 2006 m. atlikta studija „Kogeneracijos plėtros įtaka šilumos ir elektros energijos kainoms“ http://www.lsta.lt/files/studijos/4_Kogeneracija.pdf, 17 lapas, 1.5 pav. Bylos 20 tomas, 32 lapas.

dideli, kadangi šioje veikloje būtinos specifinės žinios ir patirtis, taip pat būtina atsižvelgti ir į kogeneracinių jėgainių statybos konkrečioje vietovėje/įmonėje pagrįstumą¹⁶.

(14) UAB „Lukrida“ nurodė, kad užsienio įmonėms taip pat nėra tiesioginių teisinių apribojimų statyti kogeneracines jėgaines Lietuvoje, tačiau jei rinkoje aktyviai veikia didelį įdirbį turinčios įmonės (Lietuvos atveju UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“) užsienio įmonėms patekti į tokią rinką sunku¹⁷.

2. Nagrinėjami ūkio subjektai

2.1. UAB „Lukrida“

(15) UAB „Lukrida“, juridinio asmens kodas 134010835, registracijos adresas Kauno m. sav. Kauno m., Kovo 11-osios g. 126. Juridinių asmenų registre įmonė įregistruota 1994 m. kovo 25 d.¹⁸

(16) UAB „Lukrida“ akcininkai – M. J., turintis 50 proc. akcijų, ir V. A., turintis 50 proc. akcijų¹⁹. UAB „Lukrida“ direktorius – M. J.²⁰

(17) UAB „Lukrida“ nuo 2000 m. pradėjo veiklą karšto vandens ir garo katilinių bei kogeneracinių jėgainių inžinerijos ir statybos srityje²¹. Pagrindinės UAB „Lukrida“ veiklos sritys: projektavimo ir rangos (daugiausiai kogeneracinių jėgainių ir katilinių) paslaugos, techninio kogeneracinių jėgainių aptarnavimo paslaugos, prekyba vamzdinių armatūra, siurbliais²².

(18) UAB „Lukrida“ diegia vidaus degimo variklių jėgaines, kurios susideda iš vieno ar kelių kogeneracinių modulių²³/vienetų. UAB „Lukrida“ diegiami „MWM“ (gamintojas – *MWM GmbH*) vidaus degimo varikliai siekia nuo 400 kWel iki 4,3 MWel. Faktiškai UAB „Lukrida“ įdiegtų jėgainių bendras galimumas siekia nuo 100 kWel iki 4 MWel.²⁴

(19) UAB „Lukrida“ nurodė, kad pagrindiniai jos konkurentai kogeneracinių jėgainių statybos segmente yra UAB „Filter“ ir UAB „Manfula“²⁵.

(20) UAB „Lukrida“ 2008 – 2012 m. pastatė 11 kogeneracinių jėgainių, iš kurių tik viena buvo pastatyta ne su „MWM“ įranga. UAB „Lukrida“ geografinė veiklos teritorija yra Lietuva, Latvija ir Baltarusija²⁶.

(21) UAB „Lukrida“ nurodė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ nagrinėjamu laikotarpiu buvo užėmusios beveik visą kogeneracinių jėgainių statybos rinką Lietuvos Respublikoje²⁷.

(22) UAB „Lukrida“ nuo 2007 m. liepos 20 d. iki 2010 m. liepos 1 d. turėjo išimtines teises platinti „MWM“ variklius Lietuvoje.

(23) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2012 m. sausio 1 d. – 2012 m. gruodžio 31 d. finansiniu laikotarpiu UAB „Lukrida“ bendrosios pajamos buvo 16 129 000 Lt (4 671 281, 28 Eur), iš kurių pajamos tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios su kogeneracinių jėgainių statyba buvo 11 900 000 Lt (3 446 478, 22 Eur)²⁸.

¹⁶ UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 1 d. raštas, atsakymas į 8 klausimą (bylos 6 tomas, 19 lapas).

¹⁷ UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 1 d. raštas, atsakymas į 9-10 klausimą (bylos 6 tomas, 19 lapas).

¹⁸ Bylos 18 tomas, 119 lapas.

¹⁹ UAB „Lukrida“ akcininkų sąrašas (bylos 10 tomas, 15 lapas).

²⁰ Bylos 18 tomas, 126 lapas.

²¹ Prieiga per internetą: <http://www.lukrida.lt/23874/apie-mus.html> [žiūrėta 2014-09-04] (bylos 6 tomas, 24 lapas).

²² UAB „Lukrida“ 2014 m. kovo 17 d. raštas, atsakymas į 1 klausimą (bylos 6 tomas, 4 lapas).

²³ Modulis – vidaus degimo variklis su generatoriumi, valdymo, dujų tiekimo, šilumos atgavimo/utilizavimo ir kitomis sistemomis (bylos 6 tomas, 18-19 lapai).

²⁴ UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 1 d. raštas, atsakymai į 5 klausimą (bylos 6 tomas, 18-19 lapai).

²⁵ UAB „Lukrida“ 2014 m. kovo 17 d. raštas, atsakymas į 1b klausimą (bylos 6 tomas, 4 lapas).

²⁶ UAB „Lukrida“ 2014 m. rugpjūčio 1 d. raštas, atsakymai į 7 ir 11 klausimus (bylos 6 tomas, 19 lapas).

²⁷ UAB „Lukrida“ pareiškimas dėl tyrimo atlikimo (bylos 1 tomas, 3 lapas, bylos 2 tomas, 3 lapas).

²⁸ UAB „Lukrida“ 2014 m. gegužės 21 d. raštas. 2012 m. gautų pajamų struktūra (bylos 6 tomas, 12 lapas).

2.2. UAB „Manfula“

(24) UAB „Manfula“, juridinio asmens kodas 133639191, registracijos adresas Kauno m. sav., Kauno m., Pramonės pr. 21. Juridinių asmenų registre įmonė įregistruota 1993 m. kovo 26 d.²⁹.

(25) UAB „Manfula“ akcininkai yra V. Š. (47 proc.), K. Z. Š. (47 proc.), R. A. (1 proc.) ir V. G. (5 proc.)³⁰. UAB „Manfula“ direktorius – V. Š. eina šias pareigas nuo bendrovės veiklos pradžios 1993 m.³¹.

(26) UAB „Manfula“ interneto svetainėje nurodyta, kad „UAB „Manfula“ – įvairiapusę inžinerinę veiklą vykdanči kompanija, sėkmingai dirbanti šilumos, elektros gamybos ir kitų technologijų įdiegimo bei esamų sistemų modernizavimo srityje“. UAB „Manfula“ nurodė tokias veiklos sritis: kogeneracinės jėgainės; vandens, garo katilinės; šilumos tiekimo tinklai ir įrenginiai; procesų automatizavimas ir valdymas; atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimas, įvairių organinių atliekų utilizavimas, nuotekinių vandenių, sąvartynų tvarkymas. UAB „Manfula“ savo veiklą vykdo Lietuvoje ir Latvijoje, vysto – Estijoje, Baltarusijoje ir Rusijoje³².

(27) UAB „Manfula“ nurodė, kad jos konkurentai yra UAB „Axis Industries“, UAB „Enerstena“, UAB „Lukrida“ ir kitos įmonės³³.

(28) UAB „Manfula“ direktorius V. Š. nurodė, kad su UAB „Envija“ kaip su konkurentu UAB „Manfula“ nėra susidūrusi jokiame projekte, iš UAB „Envija“ tik perka prekes³⁴.

(29) V. Š. taip pat nurodė, kad „MWM“ vidaus degimo varikliai yra technologiškai pažangūs, žinomi rinkoje, ir UAB „Manfula“ skyrė laiko jų techniniam pažinimui. Teigė, kad „MWM“ vidaus degimo variklių negalėjo tiesiogiai įsigyti iš paties gamintojo, o tik iš užsienio tiekėjų. Tačiau perkant iš vietinės įmonės būna paprastesnis aptarnavimas, priežiūra, garantinis aptarnavimas; „MWM“ variklių gamintojas ne visiems suteikia teisę atlikti priežiūrą. Lietuvoje tokią teisę (paleidimo paslaugos teisę) turėjo oficialus atstovas UAB „Envija“ ir iš jos buvo galima pirkti visą paketą paslaugų kartu su varikliu³⁵.

(30) UAB „Manfula“ interneto svetainėje nurodyta, kad UAB „Manfula“ yra pirmaujanti įmonė Lietuvoje pagal diegiamų kogeneracinių jėgainių kiekį bei galingumus³⁶. UAB „Manfula“ 2010 m. verslo plane taip pat nurodė: „*Nežiūrint konkurencijos UAB „Manfula“ šiuo metu užima didžiausią dalį kogeneracinių jėgainių statybų rinkos Lietuvoje <...>*“³⁷. UAB „Envija“ taip pat nurodė, kad UAB „Manfula“ kogeneracinių jėgainių pastatymo (įrengimo) rinkoje yra didžiausia įmonė, pastačiusi (įrengusi) daugiausiai kogeneracinių jėgainių³⁸. Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Manfula“ 2008–2010 m. pastatė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kogeneracinių jėgainių, iš kurių [KOMERCINĖ PASLAPTIS] buvo pastatytos su „MWM“ vidaus degimo varikliu, tuo tarpu 2011–2013 m. įmonė pastatė [KOMERCINĖ PASLAPTIS] kogeneracinių jėgainių, iš kurių [KOMERCINĖ PASLAPTIS] buvo pastatytos su „MWM“ įranga³⁹.

²⁹ Bylos 18 tomas, 124 lapas.

³⁰ UAB „Manfula“ akcininkų sąrašas (bylos 7 tomas, 11 lapas, bylos 8 tomas, 12 lapas).

³¹ Bylos 7 tomas, 137 lapas, bylos 18 tomas, 125 lapas.

³² Prieiga per internetą: http://www.manfula.lt/lt/apie_mus/veikla ir http://www.manfula.lt/lt/apie_mus [žiūrėta 2014-03-21] (bylos 8 tomas, 114 lapas).

³³ UAB „Manfula“ 2014 m. kovo 17 d. raštas, atsakymas į 1b klausimą (bylos 7 tomas, 68 lapas, 8 tomas, 53 lapas); Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 7 klausimą (bylos 7 tomas, 137 lapas, bylos 8 tomas 122 lapas).

³⁴ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 5 klausimą (bylos 7 tomas, 137 lapas, 8 tomas, 122 lapas).

³⁵ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 9 klausimą (bylos 7 tomas, 137 lapas; bylos 8 tomas, 122 lapas).

³⁶ Prieiga per internetą: http://www.manfula.lt/lt/apie_mus ir http://www.manfula.lt/lt/apie_mus/veikla [žiūrėta 2014-09-04] (bylos 8 tomas, 114 lapas). Tai patvirtina ir UAB „Manfula“ 2010 m. verslo plane nurodyta informacija (bylos 7 tomas, 58 lapas).

³⁷ Bylos 7 tomas, 59–60 lapai, bylos 8 tomas, 121 lapas.

³⁸ UAB „Envija“ 2014 m. kovo 17 d. raštas, atsakymas į 6 klausimą (bylos 4 tomas, 126 lapas, bylos 18 tomas, 3 lapas).

³⁹ UAB „Manfula“ 2014 m. rugsėjo 2 d. raštas (bylos 7 tomas, 171 lapas, bylos 8 tomas, 111 lapas).

(31) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2012 m. sausio 1 d. – 2012 m. gruodžio 31 d. finansiniu laikotarpiu UAB „Manfula“ bendrosios pajamos buvo 64 617 100 Lt (18 714 405,70 Eur), iš kurių pajamos tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios su kogeneracinių jėginių statyba buvo apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁴⁰.

2.3. UAB „Envija“

(32) UAB „Envija“ juridinio asmens kodas 302454563, registracijos adresas Kauno r. sav., Ringaudų k., Žalgirio g. 4C. Juridinių asmenų registre įmonė įregistruota 2009 m. lapkričio 5 d.⁴¹.

(33) Pagal UAB „Envija“ 2009 m. lapkričio 5 d. įstatų 5 skirsnį, bendrovės organais buvo nustatyti visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir bendrovės vadovas, o bendrovės valdymo organais nustatyti valdyba ir bendrovės vadovas⁴².

(34) 2009 m. spalio 28 d. vykusio UAB „Envija“ valdybos posėdžio metu UAB „Envija“ direktoriumi buvo išrinktas T. P.⁴³ ir šias pareigas ėjo iki 2013 m. gruodžio 31 d.⁴⁴.

(35) 2009 m. spalio 28 d. vykusio UAB „Envija“ steigiamojo visuotinio akcininkų susirinkimo metu į UAB „Envija“ valdybą buvo išrinkti šie nariai: D. J. (tuo metu ėjęs UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovo pareigas), M. J. (tuo metu ėjęs UAB „Lukrida“ direktoriaus pareigas) ir A. J.⁴⁵.

(36) Nuo UAB „Envija“ įsteigimo 2009 m., įmonės akcininkai bei jų kontroliuojamos akcijų dalys keitėsi.

Lentelė Nr. 1: UAB „Envija“ akcininkų bei akcijų dalių pokyčiai 2009 – 2013 m.⁴⁶

Metai	Akcininkai	Akcijų dalis (proc.)
2009 m.	D. J.	35
	M. J.	35
	A. B.	15
	A. J.	15
2010 m.	D. J.	50
	M. J.	35
	A. B.	15
2011 m.	D. J.	53
	M. J.	38
	T. P.	9
2013 m.	D. J.	91
	T. P.	9

(37) UAB „Envija“ pagrindinės veiklos sritys pagal Ekonominių veiklų rūšių klasifikatorių yra elektros įrangos remontas; konsultacijos, susijusios su vidaus degimo variklių optimalios galios pasirinkimu, komplektavimu, pagrindinių įrenginių ir atsarginių detalių tiekimu, techniniu aptarnavimu bei eksploatacija⁴⁷.

⁴⁰ UAB „Manfula“ 2014 m. rugsėjo 29 d. raštas (bylos 7 tomas, 188 lapas, 8 tomas, 103 lapas), UAB „Manfula“ 2015 m. vasario 9 d. raštas, bylos 23 tomas, 10 lapas.

⁴¹ Bylos 18 tomas, 121 lapas.

⁴² 2009 m. lapkričio 5 d. UAB „Envija“ įstatai (bylos 5 tomas, 122 lapas). Bendrovės organai pasikeitė priėmus 2013 m. gegužės 27 d. UAB „Envija“ įstatų redakciją, pagal kurią bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas ir vienasmenis bendrovės valdymo organas – vadovas. 2013 m. gegužės 27 d. UAB „Envija“ įstatų 12 punktą (bylos 5 tomas, 130 lapas).

⁴³ Bylos 1 tomas, 21 lapas.

⁴⁴ Bylos 4 tomas, 132 lapas, bylos 5 tomas, 93 lapas, bylos 18 tomas, 129 lapas.

⁴⁵ UAB „Envija“ 2009 m. spalio 28 d. steigiamojo visuotinio akcininkų susirinkimo protokolas Nr. 1 (bylos 1 tomas, 19 lapas, bylos 2 tomas, 19 lapas).

⁴⁶ Bylos 10 tomas, 13, 20-22 lapai.

⁴⁷ UAB „Envija“ 2014 m. kovo 17 raštas, atsakymas į 1 klausimą (bylos 4 tomas, 125 lapas, bylos 5 tomas, 88 lapas).

(38) Buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. nurodė, kad UAB „Envija“ pagrindinė veikla – vokiečių gamintojo (įmonės *MWM GmbH*) atstovavimas Baltijos šalių rinkose, pardavimo ir serviso paslaugos⁴⁸.

(39) UAB „Envija“ nurodė, kad jos pagrindiniai konkurentai parduodant vidaus degimo variklius yra UAB „Witraktor“, UAB „Virgenis“ ir UAB „Filter“ ir kitos įmonės⁴⁹. Be to, teigė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁵⁰.

(40) UAB „Envija“ nurodė, kad ji su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ nekonkuruoja. Teigė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ yra inžinerinės įmonės, kurios iš kogeneracinių jėgainių gamintojų ar jų atstovų, tokių kaip UAB „Envija“, perka tik vieną iš minėtų įmonių įgyvendinamiems projektams reikalingų komponentų – kogeneracinės jėgainės variklį⁵¹.

(41) Nuo 2010 m. liepos 1 d. UAB „Envija“ turėjo „MWM“ vidaus degimo variklių gamintojo išimtinės atstovavimo teises prekiauti „MWM“ įranga ir atlikti šios įrangos garantinį ir pogarantinį aptarnavimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijose⁵². [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁵³. Vis dėlto, duomenų, kad iš pastarosios įmonės UAB „Lukrida“ ar UAB „Manfula“ nagrinėjamu laikotarpiu būtų pirkusios „MWM“ vidaus degimo variklius, nėra.

(42) UAB „Lukrida“ paskutinį kartą vidaus degimo variklį iš UAB „Envija“ pirko 2012 m. gruodį⁵⁴.

(43) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2012 m. sausio 1 d. – 2012 m. gruodžio 31 d. finansiniu laikotarpiu UAB „Envija“ bendrosios pajamos buvo 16 397 000 Lt (4 748 899,44 Eur), iš kurių pajamos iš prekybos „MWM“ vidaus degimo varikliais Lietuvoje sudarė [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁵⁵.

3. UAB „Envija“ steigimo aplinkybės

(44) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2009 m. spalio 20 d. buvo sudaryta UAB „Envija“ steigimo sutartis⁵⁶. Šios įmonės steigėjais nurodyti šie fiziniai asmenys: M. J. (tuometinis UAB „Lukrida“ direktorius), D. J. (tuometinis UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas), A. J. ir A. B.⁵⁷. UAB „Lukrida“ nurodė, kad A. J. ir A. B. nebuvo susiję nei su UAB „Manfula“, nei su UAB „Lukrida“⁵⁸.

(45) UAB „Lukrida“ nurodė, kad UAB „Envija“ steigėjai buvo fiziniai asmenys todėl, kad šios įmonės ryšys su tikraisiais jos savininkais UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ nebūtų matomas⁵⁹. Buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. Konkurencijos tarybai taip pat buvo nurodęs: „Pati „Envija“ su akcininkais savo niekaip nekonkuruoja, t. y. su UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida““⁶⁰.

⁴⁸ Bylos 4 tomas, 132 lapas, bylos 5 tomas, 93 lapas.

⁴⁹ Bylos 4 tomas, 125 lapas, bylos 5 tomas, 88 lapas.

⁵⁰ UAB „Envija“ 2014 m. birželio 2 d. raštas, patikslintas paaiškinimas dėl UAB „Envija“ konkurentų, atsakymas į 4 klausimą (bylos 4 tomas, 145 lapas).

⁵¹ UAB „Envija“ 2014 m. birželio 2 d. raštas, atsakymas į 3 klausimą (bylos 4 tomas, 145 lapas, 18 tomas, 3 lapas).

⁵² UAB „Envija“ nurodė, kad „MWM“ kogeneracinių jėgainių gamintojas garantinio ir negarantinio laikotarpio metu rekomenduoja rinktis jų patvirtintus atstovus. Visas atstovų sąrašas pateikiamas „MWM“ interneto svetainėje www.mwm.net. Baltijos šalyse atstovas nurodomas tik vienas – UAB „Envija“. Tuo tarpu jei kogeneracinę jėgainę pardavė UAB „Envija“, jos remontą garantiniu laikotarpiu atlieka UAB „Envija“. Jeigu kogeneracinę jėgainę parduota ne UAB „Envija“, remontą garantiniu laikotarpiu, garantiniams defektams UAB „Envija“ atlieka tik tada, jeigu šios jėgainės priežiūrą vykdo „MWM“ patvirtinti atstovai. UAB „Envija“ 2014 m. kovo 17 d. raštas, atsakymai į 4 ir 5 klausimus (bylos 4 tomas, 125 lapas, 5 tomas, 88 lapas).

⁵³ Bylos tomas 4, lapas 126.

⁵⁴ Bylos 4 tomas, 158 lapas, bylos 18 tomas, 14 lapas.

⁵⁵ UAB „Envija“ 2012 m. gautų pajamų struktūra (bylos 4 tomas, 150, 158 lapai, bylos 5 tomas, 110 lapas).

⁵⁶ Bylos 1 tomas, 15 lapas, bylos 2 tomas, 15 lapas.

⁵⁷ Bylos 1 tomas, 16 lapas, bylos 2 tomas, 16 lapas.

⁵⁸ Bylos 1 tomas, 4 lapas, bylos 2 tomas, 4 lapas.

⁵⁹ Bylos 1 tomas, 4 lapas, bylos 2 tomas, 4 lapas.

⁶⁰ Bylos 4 tomas, 132-133 lapai, 5 tomas, 94 lapas.

(46) Su UAB „Envija“ steigimu susijusios aplinkybės atsispindi ir toliau nurodytuose UAB „Lukrida“ direktoriaus M. J. „MWM“ vidaus degimo variklių gamintojo atstovams siųstuose elektroniniuose laiškuose.

(47) UAB „Lukrida“ direktoriaus M. J. 2009 m. spalio 21 d. elektroniniame laiške „MWM“ Rytų Europos regiono direktoriui P. A. G. V. nurodoma, kad parduodant „MWM“ bendradarbiaus anksčiau tarpusavyje konkuravusios įmonės UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“, o toks bendradarbiavimas bus įgyvendintas per naują įmonę UAB „Envija“⁶¹.

(48) UAB „Lukrida“ direktorius M. J. 2009 m. spalio 30 d. išsiuntė dar vieną laišką P. A. G. V. Šio laiško kopiją M. J. išsiuntė taip pat UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovui D. J. ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.⁶² Šiame laiške buvo nurodyta, kad UAB „Envija“ steigėjai yra įmonių UAB „Manfula“, UAB „Termosistemų projektai“⁶³ ir UAB „Lukrida“ akcininkai ir (arba) darbuotojai, o UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ tampa partnerėmis, tačiau jos išlieka savarankiškos įmonės. Laiške nurodoma, kad UAB „Envija“ dirbs tik su „MWM“ produktais.

(49) Konkurencijos taryba nustatė, kad minėto 2009 m. spalio 30 d. elektroninio laiško turinį UAB „Lukrida“ direktorius M. J. derino su UAB „Manfula“ direktoriumi V. Š.⁶⁴

(50) UAB „Lukrida“ Konkurencijos tarybai nurodė, kad UAB „Envija“ steigimo tikslas buvo siekis koordinuoti UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ veiklą, kad būtų išvengta konkurencijos kainomis (reguliuojant antkainius), pasidalinant klientus ar paskirstant tarpusavyje dalyvavimą viešuosiuose konkursuose bei derinant kitus klausimus⁶⁵.

(51) Tuo tarpu UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J., pateikdamas paaiškinimus apie UAB „Envija“ steigimo tikslą, nurodė:

„Mačiau nišą, poreikį kogeneracinių rinkoje. Ketinau išeiti iš „Manfulos“ dirbti savarankiškai. Direktorius nenorėjo, kad išeičiau iš „Manfula“. „Manfula“ daugiau projektai, „Envija“ – pardavėjai“⁶⁶.

(52) Prašomas paaiškinti UAB „Envija“ steigimo tikslą, UAB „Manfula“ direktorius V. Š. nurodė:

„Aš nesu akcininkas, bet žinau, kad tokia bendrovė įsteigta. D. J. ten yra akcininkas (ir mūsų komercijos direktorius). Įsteigta dėl keleto priežasčių – jis norėjo išeiti iš darbo, tad, kad neprarast gero darbuotojo, jam motyvacija. Keletą kartų pirkom iš „Envija“ variklius. Pasitikrinau kainas, ar jos ne per didelės“⁶⁷.

(53) Pati UAB „Envija“ Konkurencijos tarybai nurodė, kad jos steigimo tikslas buvo susijęs su aplinkybėmis, kad „MWM“ variklių gamintojas nebuvo patenkintas esama padėtimi rinkoje, t.y. nebuvo patenkintas savo pardavimais, kadangi UAB „Lukrida“ tuo metu parduodavo labai mažai variklių, kadangi pati daug projektų neturėjo, o konkurentai iš jos nepirko variklių. Todėl buvo reikalingas sprendimo modelis, kaip padaryti, kad įmonė būtų nepriklausoma, kad ji nebūtų siejama su konkurentu, ir galėtų pirkti iš tos įmonės variklius kiti rinkos dalyviai⁶⁸.

(54) Apibendrinant, iš nustatytų aplinkybių matyti, kad nors UAB „Envija“ steigėjai buvo fiziniai asmenys, t. y. M. J. ir D. J. bei kiti fiziniais asmenys, tačiau ūkio subjekto UAB „Envija“ steigimo tikslai buvo susiję ir su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ veikla perkant ir įrengiant vidaus degimo variklius.

⁶¹ Bylos 1 tomas, 54-55, 60-61 lapai, bylos 2 tomas, 54-55, 60-61 lapai.

⁶² Bylos 1 tomas, 49-51 lapai, bylos 2 tomas, 49-51 lapai.

⁶³ Konsultavimo energetikos srityje įmonė.

⁶⁴ Bylos 1 tomas, 39 lapas, bylos 2 tomas, 39 lapas.

⁶⁵ Bylos 1 tomas, 4 lapas, bylos 2 tomas, 4 lapas.

⁶⁶ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 3 klausimą (bylos 7 tomas, 113 lapas, 8 tomas, 123 lapas).

⁶⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 18 klausimą (bylos 7 tomas, 138 lapas, 8 tomas, 122 lapas).

⁶⁸ 2015 m. sausio 15 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolai Nr. 4S-2/2015 (bylos 19 tomas, 1-30 lapai), 81, 138 punktai.

4. UAB „Envija“ valdymo ypatumai

(55) Kaip minėta Nutarimo (33) pastraipoje, UAB „Envija“ valdymo organais buvo valdyba ir bendrovės vadovas. Primintina, kad į valdybos sudėtį įėjo M. J. (tuometinis UAB „Lukrida“ direktorius) ir D. J. (tuometinis UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas).

(56) Atsakydamas į klausimą, kaip buvo priimami sprendimai dėl UAB „Envija“ valdymo, buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. nurodė:

„Dėl vidinių procesų buvau aš kaip vadovas atsakingas, o jei buvo klausimai, dėl kurių reikėjo informuoti valdybą, tada būdavo susirinkimai. Pvz. kai aš nenorėjau prisiimti tiesioginės atsakomybės, ir tai gali būti įvairūs klausimai“⁶⁹.

(57) UAB „Manfula“ direktorius V. Š. Konkurencijos tarybai buvo nurodęs, kad į UAB „Envija“ veiklą nesikišo bei jos veikla nesidomėjo⁷⁰. Tačiau Konkurencijos taryba nustatė, kad įvairi informacija, susijusi su UAB „Envija“ veikla, buvo siunčiama ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.

(58) 2010 m. vasario 1 d. tuometinis UAB „Envija“ direktorius T. P. siuntė elektroninį laišką su UAB „Lukrida“ ir „MWM“ gamintojo sutartais aptarnavimo įkainiais, be kita ko, UAB „Envija“ akcininkams ir valdybos nariams D. J. (kuris tuo metu buvo taip pat ir UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas), M. J. (kuris tuo metu taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius), taip pat ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.: *„Lukridos – MWM kontrakto serviso įkainiai. Kokius įkainius rašome mes?“⁷¹* bei papildomai paraginimą į šį laišką atsakyti⁷². Taip pat 2010 m. rugsėjo 27 d. T. P. persiuntė žinutę pavadinimu *„FW: FW: Working together with Envija – Case Parkas“*, be kita ko, M. J., V. Š. ir D. J.: *„Manau, kad informacija liečianti Enviją įdomi visiems akcininkams. Laišką persiunčiau V. [UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.], D. [UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovui D. J.] <...>“⁷³*. Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Manfula“ direktorius V. Š. nebuvo UAB „Envija“ akcininku ir tiesiogiai nedalyvavo UAB „Envija“ valdyme.

(59) UAB „Envija“ apie šio laiško siuntimą ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. paaiškino, kad šio projekto atveju paaiškėjo aplinkybė, kad UAB „Lukrida“ siekia įsigyti ir parduoti tiesiogiai „MWM“ variklį. Todėl, siekdamas skaidraus bendradarbiavimo, tuometinis UAB „Envija“ vadovas T. P. informavo ir UAB „Manfula“ direktorių V. Š. apie tokią susidariusią situaciją, kad vėliau nebūtų priekaištų, kad neskaidriai veikiama, kad varikliai yra įsigyjami ne per UAB „Envija“, bet tiesiogiai iš variklių gamintojo⁷⁴.

(60) Be to, UAB „Manfula“ direktorius V. Š. buvo taip pat kviečiamas dalyvauti UAB „Envija“ susitikimuose. 2009 m. lapkričio 20 d. UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J. el. laiške UAB „Envija“ direktoriui T. P. nurodė:

„<...> Siulau susitikti sekmadieni Draugystes g. (laika patikslinsim sekmadieni). Dalyvaus <...> V. [UAB „Manfula“ direktorius V. Š.] ir as. Isklausysim tavo nuomone del keliones sia savaite su mwm <...>“⁷⁵.

(61) Taip pat Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. buvo siunčiamos ir UAB „Envija“ susirinkimų darbotvarkės. Pavyzdžiui, 2011 m. liepos 12 d. T. P. siuntė žinutę pavadinimu „Susirinkimas 2011.07.14“ UAB „Envija“ akcininkams ir valdybos nariams M. J. (kuris taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius) ir D. J. (kuris tuo metu taip pat buvo

⁶⁹ Bylos 4 tomas, 132 lapas, bylos 5 tomas, 93 lapas.

⁷⁰ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 18 klausimą (bylos 7 tomas, 138 lapas, bylos 8 tomas, 122 lapas).

⁷¹ Bylos 4 tomas, 82 lapas, bylos 5 tomas, 44 lapas.

⁷² Bylos 4 tomas, 79-81 lapai, bylos 5 tomas, 43 lapas.

⁷³ Bylos 4 tomas, 89-92 lapai, bylos 5 tomas, 2 lapas.

⁷⁴ 2015 m. sausio 15 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolai Nr. 4S-2/2015 (bylos 19 tomas, 1-30 lapai), 138 punktas.

⁷⁵ Bylos 4 tomas, 73 lapas, bylos 5 tomas, 35 lapas.

UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas). Tačiau nematoma šio laiško kopija „bcc“ buvo išsiųsta ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.⁷⁶

(62) UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. buvo siunčiami ir UAB „Envija“ susirinkimų protokolai. Pavyzdžiui, tuometinis UAB „Envija“ direktorius T. P. 2011 m. liepos 27 d. UAB „Envija“ akcininkams M. J. (kuris taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius) ir D. J. (kuris taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius) išsiuntė 2011 m. liepos 18 d. vykusio UAB „Envija“ akcininkų susirinkimo protokolą. Nematoma šio laiško kopija „bcc“ su prisegtu protokolu buvo išsiųsta ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.⁷⁷

(63) Dėl priežasties, kodėl jam buvo siunčiami UAB „Envija“ akcininkų susirinkimų darbotvarkė bei susirinkimų protokolai, UAB „Manfula“ direktorius V. Š. nurodė:

„Kadangi D. J. buvo ir mūsų komercijos direktorius, todėl aš prašiau informuoti apie svarbiausius, pagrindinius sprendimus. <...> Su D. J. buvau taip sutaręs, kad žinočiau, kas „Envijoj“ vyksta. D. J. galėjo išeiti iš „Manfula“. Kadangi geras darbuotojas, tai kažkiek dėl tos veiklos buvo tariamasi. D. J. teikdavo man komercinius pasiūlymus pasirašyti, kuriuos pats ruošdavo. Bet „Envijos“ valdyme įtakos neturėjau“⁷⁸.

(64) Buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. negalėjo nurodyti, ar visos UAB „Envija“ susirinkimų darbotvarkės ir protokolai buvo siunčiami UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. ir jų siuntimo priežasties: *„Nepasakysiu, ar visi: pvz. dėl tos maržos, tai buvo kaip įrodymas, jog valdyba susitarė ir bus tokia marža. Dėl kitų nežinau, o jei buvo siųstas, tai nepasakysiu, kodėl“*. T. P. nurodė, kad informacija buvo siunčiama V. Š., kai reikėdavo konkretnesnio, o ne žodinio, susitarimo, UAB „Manfula“ direktoriui⁷⁹.

(65) Konkurencijos taryba taip pat nustatė, kad UAB „Manfula“ teisininkė A. R. teikdavo pastabas dėl UAB „Envija“ sudaromų sutarčių bei ruošdavo kai kurias UAB „Envija“ organų darbotvarkes⁸⁰.

(66) Apibendrinant, nustatytos aplinkybės rodo, kad apie UAB „Envija“ veiklą buvo informuota ir UAB „Manfula“, ir UAB „Lukrida“.

5. UAB „Envija“ valdybos sprendimas nustatyti minimalią pelno maržą

(67) UAB „Lukrida“ nurodė, kad nuo pat UAB „Envija“ įsteigimo UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ žodžiu susitarė dėl minimalios 10 proc. pelno maržos perkamoms iš UAB „Envija“ platinamoms vienintelio tiekėjo *MWM GmbH* kogeneracinėms jėgainėms (faktiškai – dėl pelno maržos kogeneracinių jėgainių vienam iš pagrindinių elementų – vidaus degimo varikliui, kadangi iš UAB „Envija“ perkamas tik vienas iš įgyvendinamiems projektams reikalingų komponentų – kogeneracinės jėgainės variklis⁸¹), o vėliau šį susitarimą įtvirtino 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje⁸².

(68) Konkurencijos taryba nustatė, kad vienas iš 2010 m. spalio 8 d. vykusio UAB „Envija“ valdybos posėdžio darbotvarkės klausimų buvo dėl kainodaros, dirbant su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, patvirtinimo (susirinkimo darbotvarkės 4 klausimas)⁸³.

(69) Iš 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdžio protokolo Nr. 2 matyti, kad šiame posėdyje dalyvavo trys valdybos nariai, tarp kurių buvo D. J. (tuo metu užėmęs taip pat UAB

⁷⁶ Analogiškai ir 2010 m. kovo 24 d. T. P. siuntė žinutę pavadinimu „Susirinkimas 26.03.2010 17val.“ ne tik UAB „Envija“ akcininkams, t. y. D. J. ir M. J., tačiau ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. (bylos 4 tomas, 87-88 lapai, bylos 5 tomas, 48-50 lapai).

⁷⁷ Bylos 4 tomas, 108 lapas, bylos 5 tomas, 66 lapas.

⁷⁸ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 20 klausimą (bylos 7 tomas, 138 lapas, bylos 8 tomas, 122 lapas, bylos 2015 m. sausio 15 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-2/2015 (bylos 19 tomas, 1-30 lapai), 11 punktas.).

⁷⁹ Bylos 4 tomas, 133 lapas, bylos 5 tomas, 95 lapas.

⁸⁰ Bylos 4 tomas, 93, 120 lapai, bylos 5 tomas, 52, 83 lapai, 18 tomas, 2 lapas.

⁸¹ Bylos 4 tomas, 161 lapas, bylos 18 tomas, 3 lapas.

⁸² Bylos 1 tomas, 5 lapas, bylos 2 tomas, 5 lapas.

⁸³ 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdžio protokolas Nr. 2 (bylos 1 tomas, 25-27 lapai, bylos 2 tomas, 25-27 lapai).

„Manfula“ komercijos skyriaus vadovo pareigas) ir M. J. (kuris tuo metu buvo ir UAB „Lukrida“ direktorius). Posėdyje taip pat dalyvavo UAB „Envija“ direktorius T. P.

(70) Minėtame posėdžio protokole nurodyta: „Svarstyta: 4. Kainodaros dirbant su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, patvirtinimas. T. P. pasiūlė, kad parduodant prekes UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ būtų nustatyta minimali 10% pelno marža. <...>“ Visi minėti posėdyje dalyvavę UAB „Envija“ valdybos nariai vienbalsiai balsavo už pasiūlymą, prieštaravusių nebuvo⁸⁴. Taigi, 2010 m. spalio 8 d. buvo priimtas sprendimas nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams (kaip nurodyta Nutarimo (67) pastraipoje, protokole nurodytos „prekės“, kurioms buvo nustatyta minimali 10 proc. pelno marža, šiuo atveju buvo gamintojo MWM GmbH vidaus degimo varikliai).

(71) UAB „Envija“ dėl 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdyje priimto sprendimo tikslo nurodė:

„<...> akcininkas ir valdybos narys M. J. jau anksčiau prieš susirinkimą buvo pareikalavęs iš UAB „Envija“ direktoriaus T. P., kad UAB „Lukrida“ būtų taikoma minimali 10 proc. pelno marža. Kiti Valdybos nariai tokių pačių sąlygų reikalavo ir kitiems potencialiems pirkėjams, vienas iš jų UAB „Manfula“, kadangi UAB „Manfula“ kogeneracinių jėgainių pastatymo (įrengimo) rinkoje yra didžiausia įmonė, pastačiusi (įrengusi) daugiausiai kogeneracinių jėgainių. Taip pat Valdybos nariai norėjo, kad UAB „Envija“ kainodaros klausimas būtų sprendžiamas teisingai, skaidriai, neribojant rinkos ir konkurencijos, kad tik vienai įmonei nustatyti išskirtines sąlygas nei kitiems rinkos dalyviams. <...> Direktoriaus T. P. pasiūlyta 10 proc. pelno marža buvo nustatyta kaip minimali pelno marža, kurios laikantis UAB „Envija“ galėtų išsilaikyti ir investuoti į įmonės plėtrą. Vadovo sprendimu, parduodant kogeneracines jėgaines galėjo būti taikoma ir didesnė nei 10 proc. pelno marža, nustatyta 2010-10-08 UAB „Envija“ Valdybos posėdyje“⁸⁵.

(72) Buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. dėl minėto sprendimo tikslo nurodė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ buvo pagrindiniai klientai ir jie norėjo geresnių kainų bei sąlygų. T. P. nurodė:

„<...> mūsų tikslas buvo parduoti daugiau ir gauti daugiau pajamų. Gamintojo tikslai buvo vykdyti pelningus pardavimus regionuose, valdybos tikslas buvo nustatyti minimalią maržą su kuria naudinga vykdyti pardavimus didžiausiems pirkėjams UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula““⁸⁶.

(73) UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J. dėl 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje priimto sprendimo tikslo nurodė:

„<...> M. [UAB „Lukrida“ direktorius M. J.] pradėjo spausti, kad „Lukridai“ parduotų su 3-5 % marža. Susitarėme, kad visoms įmonėms vienodai, negali būti išskirtinių sąlygų. Padarė susirinkimą, iforminame minimalią 10 % maržą, kad įmonė uždirbtų, kad visiems sudaryti vienodas sąlygas. Įmonė, kad išsilaikytų, turi nustatyti 10% maržą. Nebuvo, kad „Lukridai“ parduotume su 0 %, o „Manfulai“ – su 10%. Kad vadovui nebūtų piktnaudžiavimo, buvo nustatyta riba“⁸⁷.

(74) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Manfula“ direktorius V. Š. iš anksto žinojo, kad UAB „Envija“ valdybos posėdyje bus svarstomas klausimas dėl ūkio subjektų UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ iš UAB „Envija“ perkamiems vidaus degimo varikliams taikomos maržos, nors šis asmuo nebuvo nei UAB „Envija“ akcininkas, nei valdybos narys. Tai matyti iš D. J. 2010 m. spalio 5 d. elektroninio laiško UAB „Envija“ direktoriui T. P. (laiško kopija buvo išsiųsta ir

⁸⁴ Bylos 1 tomas, 26 lapas, bylos 2 tomas, 26 lapas.

⁸⁵ UAB „Envija“ 2014 m. kovo 17 raštas, atsakymas į 6 klausimą (bylos 4 tomas, 126 lapas, bylos 18 tomas, 3 lapas).

⁸⁶ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 20 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 9a klausimą (bylos 4 tomas, 133 lapas, 5 tomas, 94 lapas, 18 tomas, 3 lapas).

⁸⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 15a klausimą (bylos 7 tomas, 114 lapas, bylos 8 tomas, 123 lapas).

UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.), kuriame buvo rašoma: „*nustacius MNF [UAB „Manfula“] ir LUK [UAB „Lukrida“] pritaikoma marža (tai bus nuspresta penktadieni) <...>*“⁸⁸. Be to, prie šio laiško buvo pridėtas priedas pavadinimu „Lukrida_Kairiai.PDF“ – tarp UAB „Envija“ ir UAB „Lukrida“ 2010 m. rugsėjo 27 d. sudaryta vidaus degimo variklių pirkimo-pardavimo sutartis, kuria UAB „Lukrida“ įsigijo vidaus degimo variklius konkrečiam projektui – AB „Šiaulių energija“ Kairių rajoninėje katilinėje⁸⁹. Taigi, UAB „Manfula“ galėjo matyti jos konkurentui UAB „Lukrida“ taikytas kainas.

(75) Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Envija“ direktorius T. P. taip pat tiesiogiai 2010 m. rugsėjo 30 d. kreipėsi į UAB „Manfula“ teisininkę A. R. dėl UAB „Envija“ valdybos dienotvarkės paruošimo, elektroniniame laiške minėtai teisininkei nurodydamas: „*<...> Į valdybos pranešimo dienotvarkę reikia įtraukti sekančius klausymus: 1. Kainodaros dirbant su UAB „LUKRIDA“ ir UAB „MANFULA“ patvirtinimas; <...>*“⁹⁰.

(76) UAB „Envija“ valdybos sprendimas nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ iš UAB „Envija“ perkamiems vidaus degimo varikliams buvo žinomas UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.. UAB „Lukrida“ direktoriaus M. J. 2010 m. spalio 22 d. el. laiške T. P. (laiško kopija taip pat siųsta D. J. ir V. Š.) nurodyta: „*<...> su V. [UAB „Manfula“ direktoriumi V. Š.] buvo sutarta +10% ir + 10.000 EUR (kas sudaro didesnę ar mažesnę dalį to kas buvo nusiderėta). <...>*“⁹¹.

(77) UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J. į šį UAB „Lukrida“ direktoriaus M. J. siųstą elektroninį laišką (laiško kopija buvo išsiųsta ir UAB „Envija“ direktoriui T. P. ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.) 2010 m. spalio 24 d. atsakė:

„*<...> Perziurejau jusu siustus e-mailus kas liecia Ivanovo projekta ir siandien buvau susitikęs su V. [UAB „Manfula“ direktoriumi V. Š.] aptarti si klausima, todėl rasau musu bendra nuomone. Visu pirma su V. buvo sutarta + 10% ir konkreti suma EUR kas buvo Envijos nusiderėta <...> Po mano pokalbio su MWM atėityje bus kitaip (tiketina nuo 2011.01.01) ir visi įgalioti Envijos partneriai tures ir gales naudotis galiojanciu 1 metams (gal pusei metu) MWM-Envija irenginiu kainynu su sutartu 10% antkainiu (cia tik Lukrida, Manfula), kuris galios trijose Baltijos salyse, o jei Envija dar nuo tu kainu sugebes sumazinti kaina derybu budu, tai viskas liks Envijoje ir aplamai tai bus ne Envija partneriu reikalas, nes Envija taip pat pelno siekianti imone.*“⁹².

(78) Kaip matyti, aukščiau nurodytas susirašinėjimas įvyko po 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdžio. Be to, kaip minėta aukščiau, buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. nurodė, kad UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. buvo siųstas 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdžio protokolas (Nutarimo (64) pastraipa). Taigi, V. Š. žinojo, kad UAB „Envija“ valdybos posėdyje buvo priimtas sprendimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo.

(79) Dėl klausimo, kaip šis sprendimas dėl maržos buvo įgyvendintas praktikoje, D. J. nurodė: „*praktikoje galima pamatyti pagal sąskaitas. Direktorius [UAB „Envija“ direktorius T. P.] su manimi tardavosi*“⁹³.

(80) Pagal UAB „Envija“ pateiktus duomenis Konkurencijos taryba nustatė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS] įmonės UAB „Envija“ parduodamiems vidaus degimo varikliams. Nagrinėjamu laikotarpiu vidaus degimo variklius UAB „Envija“ pardavė tik įmonėms UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“⁹⁴.

⁸⁸ Bylos 4 tomas, 95 lapas, bylos 5 tomas, 55 lapas.

⁸⁹ Bylos 4 tomas, 95-99 lapai, bylos 5 tomas, 54-59 lapai.

⁹⁰ Bylos 4 tomas, 93, lapas, bylos 5 tomas, 52 lapas, bylos 18 tomas, 2 lapas.

⁹¹ Bylos 4 tomas, 101 lapas, bylos 18 tomas, 2 lapas.

⁹² Bylos 4 tomas, 100 lapas, bylos 18 tomas, 2, 25 lapai.

⁹³ Konkurencijos tarybos 2014 m. gegužės 5 d. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 15b klausimą (bylos 7 tomas, 114 lapas, 8 tomas, 123 lapas).

⁹⁴ Bylos 15 tomas, 81 lapas, bylos 18 tomas, 44 lapas.

(81) UAB „Lukrida“ nurodė, kad iš susitarimo nutarė pasitraukti 2013 m. kovo mėnesį, kada prasidėjo derybos dėl UAB „Lukrida“ direktoriaus M. J. turimų UAB „Envija“ akcijų pardavimo D. J. Sandoris buvo pasirašytas 2013 m. balandį, o baigtas vykdyti 2013 m. liepą⁹⁵.

(82) Apibendrinant tai, kas aukščiau išdėstyta, Konkurencijos taryba nustatė, kad 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje buvo vieningai priimtas sprendimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo įmonėms UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ perkant prekes iš UAB „Envija“, o šio sprendimo priėmimo dalyvavo UAB „Envija“ valdybos nariai D. J. (kuris tuo metu taip pat buvo UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas) ir M. J. (kuris tuo metu taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius).

6. Tyrimo išvados ir dėl jų pateiktos nuomonės bei paaškinimai

(83) Tyrimas buvo baigtas ir tyrimo metu nustatytos aplinkybės bei padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų tyrimo skyriaus 2014 m. lapkričio 20 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 5S-18⁹⁶ (toliau – Pranešimas). Pranešime buvo padaryta išvada, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, dalyvaujant UAB „Envija“, susitarė nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems kogeneracinių jėgainių vidaus degimo varikliams ir tuo galėjo pažeisti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punktą.

(84) Ši išvada padaryta įvertinus tai, kad 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje vieningai priimtas sprendimas nustatyti minėtą 10 proc. pelno maržą, atsižvelgiant į UAB „Envija“ steigimo bei šios įmonės valdymo ypatumus, ūkio subjektų paaškinimus, susirašinėjimą tarp ūkio subjektų atstovų ir kitas nustatytas aplinkybes, išreiškė UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ bendrą valią, o UAB „Envija“ dalyvavo sudarant susitarimą.

(85) Pranešime taip pat padaryta išvada, kad UAB „Lukrida“, kaip pranešęs apie šį pažeidimą Konkurencijos tarybai ūkio subjektas, tenkina atleidimo nuo baudų sąlygas.

(86) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, įtariamai pažeidimu ūkio subjektai buvo supažindinti su tyrimo išvadomis ir su bylos medžiaga, taip pat informuoti apie galimybę pateikti nuomonę dėl tyrimo išvadų⁹⁷.

(87) UAB „Lukrida“⁹⁸ raštu pateiktoje nuomonėje nurodė, kad sutinka su Pranešime nurodytomis išvadomis.

(88) UAB „Manfula“ nesutiko su Pranešime išdėstytomis išvadomis⁹⁹. Nurodė, kad absoliučia dauguma atvejų UAB „Manfula“ direktoriaus vaidmuo tokioje komunikacijoje buvo pasyvus – jam dažniausiai buvo siunčiamos elektroninių laiškų kopijos. UAB „Manfula“ teigimu, visa elektroninė komunikacija patvirtina tik tai, kad UAB „Manfula“ buvo informuota apie pačiai UAB „Manfula“ taikytiną kainodarą.

(89) Anot UAB „Manfula“, susitarimas, net jei ir buvo sudarytas, buvo sudarytas ne UAB „Manfula“ interesais. Nurodė, kad pasiūlymą dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo pateikė UAB „Envija“ direktorius T. P., o sprendimas nustatyti minimalią 10 proc. parduodamų „MWM“ vidaus degimo variklių pelno maržą buvo nulemtas vidinių UAB „Envija“ dalyvių interesų.

(90) Pažymėjo, kad UAB „Envija“ vidaus degimo variklius UAB „Manfula“ parduodavo netgi ne su 10 proc., bet žymiai didesne marža, kuri siekdavo ir iki 60 proc. (svyruodavo nuo 10 iki 60 proc.). Teigė, kad D. J., būdamas UAB „Manfula“ pardavimų skyriaus vadovu, žinojo šios įmonės projektų biudžetus, todėl vadovaudamasis šia informacija ir veikdamas savo asmeniniais interesais gauti kuo daugiau naudos iš UAB „Envija“ veiklos, nustatydamas maksimalią įmanomą

⁹⁵ Bylos 1 tomas, 6 lapas, bylos 2 tomas, 6 lapas.

⁹⁶ Bylos 14 tomas, 1-44 lapai, bylos 15 tomas, 4-47 lapai (išrašas), 16 tomas, 4-47 lapai (išrašas), bylos 17 tomas, 9-52 lapai (išrašas).

⁹⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. lapkričio 25 d. raštai ūkio subjektui UAB „Envija“ (bylos 15 tomas, 1-3 lapai), ūkio subjektui UAB „Lukrida“ (bylos 16 tomas, 1-3 lapai), ūkio subjektui UAB „Manfula“ (bylos 17 tomas, 6-8 lapai).

⁹⁸ UAB „Lukrida“ 2014 m. gruodžio 10 d. nuomonė su priedais (bylos 18 tomas, 114-118 lapai).

⁹⁹ UAB „Manfula“ 2014 m. gruodžio 11 d. paaškinimai dėl tyrimo išvadų su priedais (bylos 18 tomas, 90-111 lapai).

pardavimo kainą ir nurodydavo ją UAB „Envija“ direktoriui T. P. Teigė, kad jeigu UAB „Manfula“ nagrinėjamu atveju būtų sudariusi su UAB „Lukrida“ bei UAB „Envija“ susitarimą dėl vienodu vidaus degimo variklių pelno maržų nustatymo, UAB „Manfula“ atitinkamų pirkimų iš UAB „Envija“ metu būtų žinojusi, kad jai yra taikomos nepagrįstai per didelės pelno maržos, t. y. nukrypstama nuo tariamai sudaryto susitarimo.

(91) Galiausiai UAB „Manfula“ pažymėjo, kad jei Konkurencijos taryba nuspręstų, kad UAB „Manfula“ dalyvavo draudžiamo susitarimo sudaryme, toks UAB „Manfula“ elgesys turėtų būti vertinamas kaip pasyvus, tuo tarpu UAB „Lukrida“ ir jos vadovas M. J. turėtų būti laikomi susitarimo iniciatoriais.

(92) UAB „Manfula“ prie paaiškinimų taip pat pateikė priedą¹⁰⁰ – 2014 m. gruodžio 11 d. buvusio UAB „Envija“ direktoriaus T. P. paaiškinimus, kuriuose jis, be kita ko, nurodė, kad D. J., jo nuomone, dalyvavo UAB „Envija“ valdyme asmeniniais tikslais; V. Š. UAB „Envija“ valdyme nedalyvavo; iniciatyva priimti sprendimą nustatyti minimalią 10 proc. maržą parduodant prekes įmonėms UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ buvo D. J.; D. J. priimdavo sprendimus dėl maržų dydžio ir būtent 2010 m. spalio 8 d., tuo metu deklaravo tai kaip prevenciją dėl galimo vadovo piktnaudžiavimo; D. J. nustatydavo maksimalią įmanomą pardavimo kainą, o jis – T. P. – niekada nepriimdavo įrangos pardavimo kainos nustatymo sprendimų.

(93) UAB „Envija“ paaiškinimuose dėl tyrimo išvadų nurodė, kad nesutinka su išvadomis¹⁰¹. Pažymėjo, kad UAB „Envija“ veikė kaip savarankiška bendrovė, jos valdyme nedalyvavo ir įtakos neturėjo nei UAB „Manfula“, nei UAB „Lukrida“, o naudą iš UAB „Envija“ veiklos galėjo tiesiogiai gauti UAB „Envija“ akcininkai – fiziniai asmenys.

(94) Nurodė, kad UAB „Envija“ taikyta marža parduodamiems vidaus degimo varikliams 2010-2013 metais svyravo, ir praktikoje 10 proc. nelabai ir buvo taikomi, buvo taikomi ir mažesni ir gerokai didesni maržos procentai¹⁰². Be to, 2010 m. spalio 24 d. D. J. laiške M. J., T. P. bei V. Š. buvo nurodęs, kad, jei UAB „Envija“ galės nusiderėti mažesnes kainas savo naudai, UAB „Manfula“ bei UAB „Lukrida“ tokios naudos ir informacijos negaus.

(95) Pažymėjo, kad UAB „Envija“ savarankiškai priėmė sprendimą dėl minimalios „MWM“ vidaus degimo variklių tiekimo kainos maržos nustatymo, o pasiūlymą nustatyti pelno maržą 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos susirinkime pateikė tuometinis UAB „Envija“ vadovas T. P.. UAB „Envija“ nurodė, kad UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. prieš valdybos posėdį jokia informacija dėl konkrečios tiekimo kainos maržos nustatymo nebuvo komunikuojama.

(96) Nurodė, kad V. Š. buvo informuotas dėl maržos taikymo tik po to, kai buvo priimtas UAB „Envija“ valdybos sprendimas dėl minimalios pelno maržos nustatymo ir tik konkretaus projekto atveju, kuriame UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ veikė jungtinės parterystės pagrindu.

(97) Nurodė, kad UAB „Manfula“ vadovas V. Š. dalyvavo elektroninėje komunikacijoje su UAB „Envija“ akcininkais ir direktoriumi dėl klausimų, kurių aptarimas galėjo būti objektyviai pagrįstas, laiškais nebuvo siunčiama jokia konfidenciali UAB „Envija“ ir/arba UAB „Lukrida“ informacija.

(98) Pažymėjo, kad UAB „Envija“ sprendimas dėl kainos maržos buvo neišsamus ir UAB „Lukrida“ bei UAB „Manfula“ vien dėl šios informacijos turėjimo objektyviai negalėjo priimti jokių atitinkamų sprendimų, kaip elgtis rinkoje, pavyzdžiui, kokią kogeneracinės jėgainės rangos darbų kainą pateikti konkurso pasiūlyme, tuo tarpu *MWM GmbH* viešai neskelbia „MWM“ vidaus degimo variklių tiekimo kainų kainoraščio, o „MWM“ vidaus degimo variklių kaina apskritai negali būti standartizuota, o variklių kainos skiriasi 5,5 karto. Be to, nurodė, kad praktikoje taikyta marža skyrėsi nuo nustatytos minimalios maržos¹⁰³.

¹⁰⁰ Bylos 18 tomas, 106-110 lapai.

¹⁰¹ UAB „Envija“ 2014 m. gruodžio 16 d. paaiškinimai dėl tyrimo išvadų su priedais (bylos 15 tomas, 51-95 lapai, bylos 18 tomas, 17-58 lapai (išrašas)).

¹⁰² 2015 m. sausio 15 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-2/2015 (bylos 19 tomas, 1-30 lapai), 71 punktąs.

¹⁰³ 2015 m. sausio 15 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-2/2015 (bylos 19 tomas, 1-30 lapai), 99 punktąs.

(99) 2015 m. sausio 15 d. įvyko Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdis¹⁰⁴. Konkurencijos taryba iš klausė žodinius UAB „Manfula“, UAB „Envija“ ir UAB „Lukrida“ atstovų paaiškinimus. UAB „Manfula“, UAB „Envija“ ir UAB „Lukrida“ atstovai iš esmės palaikė savo rašytinėse nuomonėse dėl tyrimo išvadų pateiktas pozicijas.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(100) Konkurencijos įstatymo¹⁰⁵ 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte yra nurodyta, kad visi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, yra draudžiami ir negalioja nuo jų sudarymo momento, įskaitant ir susitarimą tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas. Pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 15 dalį susitarimu yra laikomi bet kokia forma (raštu ar žodžiu) dviejų ar daugiau ūkio subjektų sudarytos sutartys arba ūkio subjektų suderinti veiksmai, įskaitant bet kurio ūkio subjektų junginio (asociacijos, susivienijimo, konsorciumo ar pan.) arba šio junginio atstovų priimtą sprendimą.

(101) SESV 101 straipsnio 1 dalis kaip nesuderinamus su vidaus rinka draudžia visus įmonių susitarimus, įmonių asociacijų sprendimus ir suderintus veiksmus, kurie gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir kurių tikslas ar poveikis yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškreipimas vidaus rinkoje. Šio straipsnio 1 dalies a punktas nurodo, kad draudžiami susitarimai, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai nustatomos pirkimo ar pardavimo kainos arba kokios nors kitos prekybos sąlygos.

(102) Atsižvelgus į tai, kad Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis nurodo, kad šiuo įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo, ir į tai, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis savo esme ir tikslais atitinka SESV 101 straipsnio (anksčiau – Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnis) nuostatas, aiškinant bei taikant Konkurencijos įstatymo 5 straipsnį atitinkamai vadovaujamosi SESV 101 straipsnio taikymo praktika.

(103) Atsižvelgus į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio nuostatas, nagrinėjamu atveju, vertinant UAB „Manfula“, UAB „Lukrida“ ir UAB „Envija“ veiksmus, yra svarbu nustatyti, ar nagrinėjami šių ūkio subjektų veiksmai gali būti laikomi konkurenciją ribojančiais veiksmais Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio prasme.

7. Atitinkamos rinkos apibrėžimas

(104) Atitinkama rinka apibrėžiama vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, kurioje atitinkama rinka įvardijama kaip tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje, bei Konkurencijos tarybos paaiškinimais dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo (toliau – Paaiškinimai dėl atitinkamos rinkos), patvirtintais Konkurencijos tarybos 2000 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 17 „Dėl Konkurencijos tarybos paaiškinimų dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, kurie parengti ir suderinti su Europos Komisijos pranešimu „Dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencijos teisės tikslams“ (97/C 372/03).

(105) Pagrindinis atitinkamos rinkos apibrėžimo tikslas yra nustatyti nagrinėjamų ūkio subjektų konkurentus, galinčius varžyti jų laisvę elgtis nepriklausomai nuo kitų rinkos dalyvių. Atitinkamos rinkos apibrėžimas apima keletą etapų. Pirmiausiai apibrėžiama prekės rinka, nustatant

¹⁰⁴ 2015 m. sausio 15 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-2/2015 (bylos 19 tomas, 1-30 lapai).

¹⁰⁵ Nagrinėjami veiksmai buvo atliekami nuo 2010 m. iki 2013 m., kai galiojo ir ankstesnė Konkurencijos įstatymo redakcija (Žin., 1999, Nr. 30-856). Nuo 2012 m. gegužės 1 d. įsigaliojo nauja Konkurencijos įstatymo redakcija (Žin., 2012, Nr. 42-2041). Atsižvelgus į tai, kad draudimus atlikti konkurenciją ribojančius veiksmus, įskaitant ir sudaryti tokius susitarimus, įtvirtinančios teisės normos naujoje Konkurencijos įstatymo redakcijoje savo tikslais ir turiniu iš esmės liko nepakitusios, šiame nutarime atliekant tirtų ūkio subjektų veiksmų vertinimą pagal šiuo metu galiojančią Konkurencijos įstatymą taip pat bus remiamasi atitinkamomis ankstesnės Konkurencijos įstatymo redakcijos teisės normomis bei susiformavusia jų taikymo ir aiškinimo praktika.

prekes, kurios yra ar gali būti pakeičiamos viena kita. Po to apibrėžiama geografinė rinka, nustatant teritoriją, kurioje tas pakeičiamumas vyksta ar gali vykti. Apibrėžus atitinkamą rinką, nustatomi rinkos dalyviai.

(106) Kaip pažymėjo Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), rinkos apibrėžimas yra priemonė konkurencijos riboms tarp įmonių nustatyti ir apibrėžti, o pagrindinis jo tikslas – sistemingai nustatyti konkurencijos ribojimus, su kuriais susiduria tam tikros įmonės¹⁰⁶. LVAT taip pat nurodė, kad atitinkamos rinkos apibrėžimas nėra savitiksliis dalykas. Rinkos apibrėžimo tikslumas ir detalumas priklauso nuo nagrinėjamo pažeidimo pobūdžio¹⁰⁷.

(107) LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad nagrinėjant horizontalaus pobūdžio susitarimą, pasireiškiantį kainų derinimu, pakanka nustatyti, kad ūkio subjektai yra konkurentai, kadangi susitarimas dėl kainų derinimo tarp konkurentų, įskaitant ir teikiant pasiūlymus konkursams, savaime laikomas pažeidimu¹⁰⁸. Tokiu atveju nėra būtinybės galutinai ir tiksliai apibrėžti rinką¹⁰⁹. Tokios pozicijos laikosi ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) dėl SESV 101 straipsnio taikymo¹¹⁰. Dėl šios priežasties nagrinėjamu atveju taip pat nėra būtinybės detalai analizuoti visų galimų prekės bei geografinės rinkos variantų bei su tuo susijusių ypatumų.

7.1. Prekės rinka

(108) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 12 dalyje nurodyta, kad prekės rinka yra visuma prekių, kurios pirkėjų požiūriu yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas.

(109) Konkurencijos taryba nustatė, kad tiek UAB „Manfula“, tiek UAB „Lukrida“ užsiima vidaus degimo variklių technologijos kogeneracinių jėgainių statyba (Nutarimo 2.1. ir 2.2. dalys).

(110) Kogeneracinėmis jėgainėmis vadinamos tokios elektrinės, kurios gamina ne tik elektros energiją, bet panaudoja ir elektros gamybos metu susidarantią šilumos energiją (Nutarimo 1 dalis).

(111) Kaip minėta Nutarimo 1 dalyje, galima išskirti keletą kogeneracinių jėgainių tipų, vienas kurių yra kogeneracinė jėgainė su dujų vidaus degimo varikliu. Vidaus degimo variklis – tai variklis, gaminantis energiją, išsiskiriančią iš uždaramo degimo skyriuje degančio kuro.

(112) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ dažniausiai diegia kogeneracines jėgaines su vidaus degimo varikliu, kurių gaminama elektros galia siekia iki 1 MW el. galios. UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ viena kitą laiko konkurentu (Nutarimo (19) ir (27) pastraipos).

(113) Nors prekės rinka galėtų būtų tikslinama įvertinant gaminamą elektros galią, naudojamą kuro rūšį ar kitas aplinkybes, tačiau nagrinėjamu atveju nėra būtinas tikslus prekės rinkos apibrėžimas. Pakanka nustatyti, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ yra konkurentai. Tuo tarpu detalesnis prekės rinkos apibrėžimas nepakeistų nagrinėjamų ūkio subjektų tarpusavio santykio ir atitinkamai veiksmų vertinimo, nes bet kuriuo atveju jos užsiima tokia pačia ūkine veikla – stato kogeneracines jėgaines naudodamos tokios pačios rūšies vidaus degimo variklius, todėl laikytinos konkuruojančiais ūkio subjektais.

¹⁰⁶ LVAT 2013 m. sausio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-801/2013, AB „Orlen Lietuva“ v *Konkurencijos taryba*.

¹⁰⁷ LVAT 2013 m. sausio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-801/2013, AB „Orlen Lietuva“ v *Konkurencijos taryba*.

¹⁰⁸ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-1704/2012, UAB „Autoūkis“ v *Konkurencijos taryba*.

¹⁰⁹ Bendrojo Teismo 2005 m. liepos 18 d. sprendimas byloje Nr. T-241/01, *Scandinavian airlines system v Komisija*, 99 punktas.

¹¹⁰ Bendrojo Teismo 2003 m. gruodžio 11 d. sprendimas byloje Nr. T-61/99 *Adriatica di Navigazione v Komisija*, 27-29 punktai; Bendrojo Teismo 2006 m. gruodžio 12 d. sprendimo sujungtose bylose Nr. T-259/02, T-264/02 ir T-271/02 *Raiffeisen Zentralbank Österreich AG v Komisija*, 172 punktas; Bendrojo Teismo 2005 m. birželio 15 d. sprendimas sujungtose bylose T-71/03, T-74/03, T-87/03 ir T-91/03 *Tokai Carbon Co. Ltd (T-71/03)*, *Intech EDM BV (T-74/03)*, *Intech EDM AG (T-87/03) ir SGL Carbon AG (T-91/03) v Komisija*, 90 punktas.

(114) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šiuo atveju prekės rinka apibrėžiama kaip kogeneracinių jėgainių statybos rinka.

7.2. Geografinė rinka

(115) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad geografinė rinka yra teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis.

(116) UAB „Manfula“ veiklos geografinė teritorija apima Lietuvą, Latviją, Estiją, Baltarusiją ir Rusiją (Nutarimo (26) pastraipa). UAB „Lukrida“ veiklos geografinė teritorija — Lietuva, Latvija ir Baltarusija (Nutarimo (20) pastraipa). Veiklos kliūčių, kurios nulemtų ūkio subjektų pasiskirstymą smulkesnėmis nei Lietuvos Respublika veiklos teritorijomis, nebuvo nustatyta.

(117) Šiuo atveju nėra būtina tiksliai atriboti geografinę teritoriją, kurioje veikiantys ūkio subjektai gali vienodomis sąlygomis konkuruoti su UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“, jei bet kuriuo atveju šie ūkio subjektai vienodomis sąlygomis gali konkuruoti bent Lietuvos Respublikos teritorijoje. Net jei būtų nustatytas platesnis geografinės rinkos apibrėžimas, šios išvados, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ konkuruoja tarpusavyje Lietuvoje, ir atitinkamai nagrinėjamų ūkio subjektų veiksmų vertinimo, nepakeistų.

(118) Apibendrinus nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad įmonės, užsiimančios kogeneracinių jėgainių statyba, veikia iš esmės vienodomis konkurencijos sąlygomis visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, todėl geografinė rinka apibrėžiama ne siauriau kaip Lietuvos Respublikos teritorija.

7.3. Atitinkama rinka ir jos dalyviai

(119) Atsižvelgus į šio nutarimo 7.1 ir 7.2 dalyse nurodytas aplinkybes, nagrinėjama atitinkama rinka apibrėžiama kaip kogeneracinių jėgainių statybos Lietuvos Respublikoje rinka.

(120) Kaip jau buvo minėta, nagrinėjant horizontalų susitarimą dėl kainų nustatymo, įskaitant susitarimus ar suderintus veiksmus dėl kainos dalies, svarbu nustatyti, ar atitinkamus tarpusavio elgesio derinimo veiksmus atlikę ūkio subjektai yra konkurentai. Pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 7 dalį, konkurentais laikytini visi ūkio subjektai, kurie toje pačioje atitinkamoje rinkoje susiduria arba gali susidurti su tarpusavio konkurencija.

(121) Atsižvelgiant į tai, kad tiek UAB „Lukrida“, tiek UAB „Manfula“ užsiima kogeneracinių jėgainių statyba, darytina išvada, kad UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ yra konkurentai.

(122) Nors nagrinėjamo pažeidimo tikslais nėra būtina tiksliai nustatyti visus ūkio subjektus, kurie yra laikytini tiesioginiais UAB „Lukrida“, tiek UAB „Manfula“ konkurentais atitinkamoje rinkoje, nustatyti kiti panašią veiklą vykdančius ūkio subjektai. Kogeneracinių jėgainių statybos Lietuvoje veiklą taip pat vykdo UAB „Filter“ UAB „Axis Industries“, UAB „Enerstena“ bei kitos įmonės (Nutarimo (19) ir (27) pastraipos).

(123) Vis dėlto, UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ buvo didžiausi kogeneracinių jėgainių statybų Lietuvoje rinkos dalyviai (Nutarimo (21) ir (30) pastraipos).

8. Nagrinėjamų ūkio subjektų veiksmų vertinimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkto prasme

(124) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, visi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, yra draudžiami ir negalioja nuo jų sudarymo momento. To paties straipsnio 1 dalies 1 punktą draudžia susitarimus tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas. Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 15 dalis susitarimą apibrėžia kaip bet kuria forma (raštu ar žodžiu) dviejų ar daugiau ūkio subjektų sudarytas sutartis arba ūkio subjektų

suderintus veiksmus, įskaitant bet kurio ūkio subjektų junginio (asociacijos, susivienijimo, konsorciumo ir pan.) arba šio junginio atstovų priimtą sprendimą. Iš esmės analogiškos nuostatos yra numatytos ir SESV 101 straipsnyje, kuris nurodo, kad draudžiami tokie veiksmai, kurie gali pasireikšti susitarimais, asociacijų sprendimais ir suderintais veiksmais.

(125) Susitarimas konkurencijos teisės prasme suprantamas labai plačiai, nekeltant esminių reikalavimų jo išraiškos būdai ar formai¹¹¹. LVAT bei ESTT praktikoje pripažįstama, jog tam, kad būtų sudarytas susitarimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio prasme, pakanka nustatyti eksplicitinį arba implicitinį šalių valios (norų, ketinimų) sutapimą (suderinimą) veikti rinkoje atitinkamu būdu, o subjektyvūs pareiškėjų siekiai, dalyvaujant susitarime, paprastai neturi jokios reikšmės¹¹². Be to, šalių valia gali išplaukti tiek iš sutarties sąlygų, tiek iš šalių elgesio, nes susitarimais taip pat pripažįstami ne tik formalūs, rašytiniai susitarimai (rašytinės sutarties sudarymas), bet ir žodiniai susitarimai ar net teisiškai neįpareigojantys dokumentai. Net iš pirmo žvilgsnio vienašalis aktas, nepriklausomai nuo jo formos, gali būti laikomas susitarimu, jei jis išreiškia bendrą bent dviejų šalių valią. Atitinkamai šalių valia gali būti išreikšta tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai (numanomai, neišreikšiant žodžiais, „nebyliai“)¹¹³.

(126) Atsižvelgus į šiuos išaiškinimus, darytina išvada, kad vertinant nagrinėjamus veiksmus Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 15 dalies ir 5 straipsnio prasme, būtina įvertinti, ar tyrimo metu nustatytos aplinkybės leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad nagrinėjami ūkio subjektai kokiu nors būdu išreikšė bendrą valią dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo.

8.1. UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ veiksmų vertinimas

(127) Kaip nurodyta Nutarimo 5 dalyje, 2010 m. spalio 8 d. vykusiame UAB „Envija“ valdybos posėdyje buvo priimtas sprendimas nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams.

(128) Šiame valdybos posėdyje dalyvavo trys valdybos nariai, tarp kurių buvo ir UAB „Envija“ akcininkai bei valdybos nariai UAB „Lukrida“ direktorius M. J. ir UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J.. Taip pat dalyvavo ir UAB „Envija“ vadovas T. P.

(129) Vienas iš 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdžio metu svarstytų klausimų buvo dėl kainodaros, dirbant su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, patvirtinimo (Nutarimo (68) pastraipa). Minėto valdybos posėdžio protokole nurodyta, kad svarstant šį klausimą T. P. pasiūlė, kad parduodant prekes UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ būtų nustatyta minimali 10 proc. pelno marža. Valdyba nutarė patvirtinti siūlymą. Už šį pasiūlymą balsavo visi trys valdybos posėdyje dalyvavę valdybos nariai. Taigi, akivaizdu, kad šiuo atveju sprendimas buvo priimtas bendra valia.

(130) Atitinkamai, šiuo atveju reikia įvertinti, ar toks UAB „Envija“ valdybos narių, įskaitant ir susijusių su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, vieningai priimtas sprendimas dėl minėtos pelno maržos nustatymo yra laikytinas ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ susitarimu.

(131) UAB „Lukrida“ pripažino, kad 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdyje buvo įtvirtintas draudžiamas susitarimas tarp jos ir jos konkurentės UAB „Manfula“. Tuo tarpu tiek UAB „Envija“, tiek ir UAB „Manfula“ akcentavo, kad UAB „Envija“ veikė savarankiškai, pasiūlymą dėl minimalios 10 proc. maržos nustatymo pateikė UAB „Envija“ direktorius T. P., o pats sprendimas priimtas valdybos posėdyje dalyvavusių fizinių asmenų interesais. UAB „Manfula“ taip pat nurodė,

¹¹¹ LVAT 2011 m. kovo 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A575-2577/2011, UAB „Moller Auto“ v Konkurencijos taryba.

¹¹² LVAT 2011 m. kovo 28 d. sprendimas byloje Nr. A⁵²⁵-2577/2011, Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacija (KOMAA) ir kiti v Konkurencijos taryba; LVAT 2011 m. gegužės 27 d. sprendimas byloje Nr. A⁸⁵⁸-294/2011, UAB „Anoniminių darboholikų klubas“ v Konkurencijos taryba; LVAT 2011 m. birželio 23 d. nutartis byloje Nr. A⁴⁴⁴-1433/2011, UAB „Elektromarktas“, UAB „Forum Cinemas Home Entertainment“ ir kiti v Konkurencijos taryba; Bendrojo Teismo 2000 m. spalio 26 d. sprendimas byloje Nr. T-41/96 Bayer v Komisija, 68 punktą.

¹¹³ LVAT 2012 m. sausio 26 d. nutartis byloje Nr. A⁸⁵⁸-269/2012, UAB „Puse Plus Kaunas“ v Konkurencijos taryba; taip pat žr. LVAT sprendime šiuo klausimu nurodytą ESTT praktiką.

kad jos direktoriaus V. Š. vaidmuo (ir atitinkamai pačios UAB „Manfula“) buvo nebent pasyvus, nes direktoriui buvo tik kartais siunčiamos elektroninių laiškų kopijos.

(132) Įvertinusi aplinkybes, Konkurencijos taryba konstatuoja, kad šiuo atveju UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ sudarė nagrinėjamą susitarimą dėl pelno maržos nustatymo. Šią išvadą pagrindžia toliau nurodytos aplinkybės.

(133) UAB „Envija“ buvo įsteigta ir veikė atsižvelgiant ir į UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ interesus. Tokią išvadą patvirtina pačios UAB „Lukrida“ paaiškinimai, kad nors UAB „Envija“ steigėjais buvo fiziniai asmenys, tačiau UAB „Envija“ tikrieji savininkai buvo UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“. Buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. tyrimo metu taip pat nurodė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ buvo UAB „Envija“ akcininkai (Nutarimo (45) pastraipa). Be to, būtent UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ bendradarbiavimas per UAB „Envija“ buvo pabrėžtas UAB „Lukrida“ direktoriaus M. J. elektroninio susirašinėjimo su „MWM“ atstovais Rytų Europos regionui dėl UAB „Lukrida“ išimtinių „MWM“ atstovavimo teisių perleidimo naujai įsteigtai UAB „Envija“ metu (šių elektroninių laiškų kopijos buvo siunčiamos ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. (Nutarimo (47)-(49) pastraipos).

(134) Taigi, pati UAB „Lukrida“ neginčija ir pripažįsta, kad per UAB „Envija“ sudarė susitarimą su UAB „Manfula“ dėl minimalios 10 proc. pelno maržos, taikytinos iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams.

(135) Vertinant UAB „Manfula“ dalyvavimą tokiaame susitarime, atkreiptinas dėmesys į toliau nurodytas aplinkybes, susijusias su UAB „Manfula“ tarpusavio santykiais tiek su UAB „Envija“, tiek su UAB „Lukrida“.

(136) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Manfula“ direktorius V. Š. buvo informuotas apie UAB „Envija“ susirinkimų darbotvarkes, buvo kviečiamas dalyvauti UAB „Envija“ susirinkimuose, jam buvo siunčiami vykusių susirinkimų protokolai, kita akcininkams aktuali informacija, be kita ko, informacija apie UAB „Lukrida“ bandymą pirkti „MWM“ variklius ne per UAB „Envija“, o tiesiogiai iš variklių gamintojo (Nutarimo 4-5 dalys). Be to, pats UAB „Manfula“ direktorius V. Š. Konkurencijos tarybai paaiškino, kad jis buvo informuojamas apie svarbiausius, pagrindinius UAB „Envija“ sprendimus bei su juo buvo tariamasi dėl kai kurių veiklos klausimų (Nutarimo (63) pastraipa).

(137) Pažymėtina, kad pranešimas dėl 2010 m. spalio 8 d. rengiamo UAB „Envija“ valdybos posėdžio ir svarstymui pateikto klausimo dėl maržos nustatymo buvo išsiųstas UAB „Envija“ valdybos nariams ir akcininkams M. J. (kuris taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius) ir D. J. (kuris taip pat buvo UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas), taip pat ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š., nors šis asmuo neturėjo jokių formalių tiesioginių kontrolės ryšių su UAB „Envija“ (nebuvo nei valdybos narys, nei akcininkas) (Nutarimo (74) pastraipa). Taip pat pažymėtina, kad UAB „Manfula“ teisininkė A. R. sudarinėjo 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdžio dienotvarkę (Nutarimo (75) pastraipa).

(138) Iš aukščiau nurodytų aplinkybių akivaizdu, kad tiek UAB „Lukrida“, tiek UAB „Manfula“ iš anksto žinojo apie ketinimą 2010 m. spalio 8 d. rengiamame UAB „Envija“ valdybos posėdyje svarstyti klausimą nustatyti maržą abiejų konkurentų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams ir kad šiame posėdyje dalyvaus UAB „Envija“ valdybos narys bei akcininkas D. J., kuris taip pat tuo metu buvo ir UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas, bei M. J., kuris tuo metu taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius. Be to, pažymėtina, kad pačios įmonės UAB „Envija“ ir UAB „Manfula“ nurodė, kad UAB „Manfula“ direktoriui V. Š. buvo siunčiama UAB „Manfula“ aktuali informacija.

(139) Akivaizdu, kad D. J. 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje veikė su UAB „Manfula“ pritarimu ir šios įmonės interesais. UAB „Manfula“ iš anksto žinojo, kad jos darbuotojas D. J. 2010 m. spalio 8 d. dalyvaus (be kita ko, su UAB „Manfula“ konkurentės UAB „Lukrida“ atstovu M. J.) sprendžiant aktualų UAB „Manfula“ klausimą dėl šio ūkio subjekto (o taip pat ir jo konkurento UAB „Lukrida“) perkamiems vidaus degimo varikliams taikytinų maržų. Jokių duomenų, kad UAB „Manfula“ tokiems savo darbuotojo D. J. veiksams nepritarė, nėra.

(140) Atitinkamai, akivaizdu, kad ir UAB „Lukrida“ direktorius M. J. dalyvavo šios įmonės interesais UAB „Envija“ valdybos posėdyje, o UAB „Lukrida“ tokios aplinkybės ir neneigia.

(141) Nors 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdžio protokolas nurodo, kad būtent tuometinis UAB „Envija“ direktorius T. P. siūlė nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą, tačiau T. P. nurodė, kad iniciatyva priimti sprendimą nustatyti minėtą pelno maržą buvo D. J. (kuris tuo metu buvo UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas) ir būtent D. J. priimdavo sprendimus dėl maržų dydžio. UAB „Envija“ valdybos sprendimas turėjo būti kaip prevencija dėl galimo vadovo piktnaudžiavimo (Nutarimo (92) pastraipa). Be to, ir UAB „Manfula“ nurodė, kad D. J. nustatydavo pardavimo kainą ir nurodydavo ją UAB „Envija“ direktoriui T. P. (Nutarimo (90) pastraipa). D. J. taip pat tyrimo metu teigė, kad valdybos sprendimas buvo priimtas tam, kad „*vadovui nebūtų piktnaudžiavimo*“ (Nutarimo (73) pastraipa), o UAB „Envija“ direktorius T. P. su juo tardavosi (Nutarimo (79) pastraipa).

(142) Taip pat akivaizdu, kad tiek UAB „Lukrida“, tiek UAB „Manfula“ ne tik žinojo, koks buvo priimtas sprendimas 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje dėl pelno maržos nustatymo ūkio subjektams UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, bet ir pačios savo aktyviais veiksmais nulėmė tokį sprendimą, kadangi šiame valdybos posėdyje dalyvavo ir balsavo už minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymą valdybos nariai D. J. (kuris tuo metu taip pat buvo ir UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas) ir M. J. (kuris tuo metu taip pat buvo UAB „Lukrida“ direktorius).

(143) Be to, UAB „Manfula“ direktorius V. Š. taip pat žinojo, kokį sprendimą UAB „Envija“ valdyba priėmė minėtame posėdyje. UAB „Envija“ nurodė, kad UAB „Manfula“ direktoriui buvo siūsta informacija apie taikomą 10 proc. maržą tik dėl konkretaus projekto, kuriame UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ veikė jungtinės partnerystės pagrindu. Tačiau tokia pozicija nėra pagrįsta. Kaip matyti iš D. J. 2010 m. spalio 24 d. M. J., T. P. bei V. Š. siūsto elektroninio laiško, jame nurodoma ne tik konkretaus projekto atveju taikyta 10 proc. marža, tačiau ir informacija, kad sutarta 10 proc. marža bus taikoma ateityje ūkio subjektams UAB „Lukrida“ bei UAB „Manfula“ perkant iš UAB „Envija“ (Nutarimo (77) pastraipa). Tyrimo metu buvęs UAB „Envija“ direktorius T. P. taip pat nurodė, kad UAB „Envija“ valdybos 2010 m. spalio 8 d. posėdžio protokolas (kuriame buvo nurodyta, kad valdyba priėmė sprendimą taikyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektams UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ parduodamoms prekėms) buvo siūstas V. Š. kaip įrodymas, kad UAB „Envija“ valdyba susitarė ir bus tokia marža (Nutarimo (64) pastraipa).

(144) UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ nurodė, kad ūkio subjektui UAB „Manfula“ buvo siunčiama tik nekonfidenciali informacija, susijusi tik su šiuo ūkio subjektu ir toks informavimas buvo objektyviai pagrįstas. Tačiau tokia pozicija yra akivaizdžiai nepagrįsta.

(145) Atkreiptinas dėmesys, kad pati UAB „Envija“ tokią informaciją (kuri buvo siūsta ir UAB „Manfula“ direktoriui V. Š.) kaip 2010 m. spalio 8 d. valdybos sprendimu ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems vidaus degimo varikliams nustatytą pelno maržos dydį, UAB „Envija“ organų darbotvarkės, tarp UAB „Envija“ ir UAB „Lukrida“ sudarytoje vidaus degimo variklių pirkimo-pardavimo sutartyje Kairių rajoninės katilinės projekte nurodytus įkainius (Nutarimo (74) pastraipa) laiko komercine paslaptimi. Be to, UAB „Manfula“ direktorius V. Š. buvo informuotas ne tik apie UAB „Manfula“, tačiau ir apie UAB „Lukrida“ iš UAB „Envija“ perkamoms prekėms taikytiną tokią pačią pelno maržą. Akivaizdu, kad tokia informacija nėra susijusi tik su UAB „Manfula“. Atitinkamai ir UAB „Lukrida“ žinojo, kad yra priimtas sprendimas netaikyti mažesnės nei 10 proc. pelno maržos ne tik jai, tačiau taip pat ir jos konkurentui UAB „Manfula“ perkant prekes iš UAB „Envija“, kadangi UAB „Lukrida“ vadovas M. J. buvo UAB „Envija“ valdybos narys ir dalyvavo priimant nagrinėjamą sprendimą dėl minimalios 10 proc. maržos nustatymo.

(146) Taigi, šiuo atveju konkurentų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ darbuotojai ir (ar) akcininkai kartu dalyvavo UAB „Envija“ valdymo organų susirinkimuose ir abu konkurentai akivaizdžiai žinojo, kad jų darbuotojai kartu priiminėja sprendimus. Taip pat akivaizdu, kad abu konkurentai žinojo, kad šiuose UAB „Envija“ valdymo organų susirinkimuose jų darbuotojai ir (ar) akcininkai kartu sprendžia abiem konkurentams UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ aktualius

ūkinės veiklos klausimus, žinojo apie ketinimus priimti abiem konkurentams aktualius sprendimus dėl jiems taikytinų pelno maržų ir galiausiai sužinojo apie sprendimą dėl jiems abiem taikytinos vienodos pelno maržos. UAB „Lukrida“ pripažino, kad nagrinėjami veiksmai laikytini draudžiamu susitarimu tarp konkurentų, tuo tarpu nei UAB „Envija“, nei UAB „Manfula“ nepateikė pagrįstų argumentų, kad tokie Konkurencijos tarybos nustatyti ūkio subjektų veiksmai turi būti laikomi įprastais atitinkamoje rinkoje veikiančių ūkio subjektų veiksmais.

(147) Pastebėtina, kad konkurencijos teisėje pripažįstama, jog įvairūs sutapimai ir kiti požymiai, kurie, vertinami kartu, kai nėra kitokio logiško paaiškinimo, gali būti konkurencijos taisyklių pažeidimo įrodymas¹¹⁴. Atsižvelgus į tai, darytina išvada, kad nesant logiško minėtų nustatytų su nagrinėjamais ūkio subjektais susijusių asmenų veiksmų paaiškinimo, akivaizdu, kad tokie veiksmai pagrįstai vertintini kaip susitarimo konkurencijos teisės prasme tarp šių ūkio subjektų įrodymas.

(148) Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad kai nustatoma, kad įmonė dalyvavo antikonkurencinio pobūdžio susitikimuose su įmonėmis konkurentėmis, ši įmonė privalo pateikti įrodymų, kuriais remiantis būtų galima įrodyti, kad jos dalyvavimas nebuvo grindžiamas jokių antikonkurenciniu tikslu ir kad ji savo konkurentus informavo apie tai, jog dalyvauja šiuose susitikimuose turėdama kitokį tikslą nei jų. Tam, kad įmonės dalyvavimas tokia susitikime nebūtų laikomas nei numanomu pritarimu neteisėtai iniciatyvai, nei prisidėjimu prie jo rezultato, reikia, kad ši įmonė viešai atsiribotų nuo šios iniciatyvos ir kiti dalyviai manytų, jog ji nutraukia savo dalyvavimą, arba kad ji apie tai informuotų administravimo subjektus¹¹⁵.

(149) Šiuo atveju, kaip minėta, UAB „Lukrida“ neginčijo, kad buvo sudarytas susitarimas tarp konkurentų. Tuo tarpu UAB „Manfula“ ne tik žinojo apie UAB „Envija“ valdybos ketinimą priimti sprendimą dėl pelno maržos nustatymo, ir tokio sprendimo rezultatą, tačiau ir pati dalyvavo priimant šį sprendimą, o duomenų, kad UAB „Manfula“ būtų informavusi UAB „Lukrida“ ir UAB „Envija“, kad ji dalyvauja neturėdama antikonkurencinių tikslų, ar viešai atsiribojusi nuo tokio sprendimo arba būtų informavusi atitinkamas institucijas apie tokį sprendimą, nėra.

(150) UAB „Envija“ ir UAB „Manfula“ nurodė, kad susitarimo egzistavimą paneigia aplinkybė, kad UAB „Envija“ iš jos perkamoms prekėms taikyta pelno maržos dalis skyrėsi (UAB „Manfula“ teigimu, jai taikyta marža siekdavo iki 60 proc.). Be to, UAB „Manfula“ nurodė, kad jeigu ji nagrinėjamu atveju būtų sudariusi su UAB „Lukrida“ bei UAB „Envija“ susitarimą dėl vienodų vidaus degimo variklių pelno maržų nustatymo, UAB „Manfula“ atitinkamų pirkimų iš UAB „Envija“ metu būtų žinojusi, kad jai yra taikomos nepagrįstai per didelės pelno maržos, t. y. nukrypstama nuo tariamai sudaryto susitarimo.

(151) Dėl šių argumentų pažymėtina, kad UAB „Manfula“ savo teiginių, kad jai taikyta marža siekdavo iki 60 proc., niekaip nepagrindė. Tačiau bet kuriuo atveju atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J. tyrimo metu buvo nurodęs, kad susitarimu buvo siekiama suvienodinti pardavimo sąlygas: „<...> M. [UAB „Lukrida“ direktorius M. J.] pradėjo spausti, kad „Lukridai“ parduoti su 3-5 % marža. Susitarėme, kad visoms įmonėms vienodai, negali būti išskirtinių sąlygų. Padarėme susirinkimą, <...> kad visiems sudaryti vienodas sąlygas.“ (Nutarimo 73 pastraipa). Taip pat pažymėtina, net jei praktikoje ir nebūtų griežtai laikomasi ūkio subjektų sudaryto konkurenciją ribojančio susitarimo ar kuris nors susitarimo dalyvis siektų išnaudoti jį savo naudai, savaime tai nereikštų, kad konkurenciją ribojantis susitarimas neegzistuoja¹¹⁶.

¹¹⁴ Teisingumo Teismo 2014 m. gegužės 22 d. sprendimas byloje Nr. C-35/12 P *Plásticos Españoles SA (ASPLA) v Komisija*, 22 punktą ir jame nurodyta teismų praktika.

¹¹⁵ Teisingumo Teismo 2013 m. vasario 7 d. prejudicinis sprendimas byloje Nr. C-68/12 *Protimonopolný úrad Slovenskej republiky v Slovenská sporiteľňa a.s.*, 27 punktą ir jame nurodyta teismų praktika.

¹¹⁶ Teisingumo Teismo 1989 m. liepos 11 d. sprendimas byloje Nr. 246/86 *SC Belasco ir kiti v Komisija*, 15 punktą; Teisingumo Teismo 1978 m. vasario 1 d. sprendimas byloje Nr. 19/77 *Miller International Schallplatten GmbH v Komisija*, 7 punktą; Bendrojo Teismo 1998 m. gruodžio 10 d. nutartis byloje Nr. T-138/94 *Cockerill-Sambre SA v Komisija*, 572 punktą ir jame nurodyta teismų praktika.

(152) Taip pat kaip matyti iš 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos sprendimo, buvo nustatyta minimali 10 proc. pelno marža, t. y. taikomas maržos dydis galėjo būti ir didesnis. Pagal turimus duomenis, nors ir ne visais atvejais, tačiau UAB „Envija“ iš esmės taikydavo 10 proc. ar didesnę maržą, taigi, susitarimas iš esmės buvo įgyvendinamas (Nutarimo (80) ir (94) pastraipos). Galiausiai, vertinant nagrinėjamus veiksmus, nėra būtina nustatyti, ar UAB „Manfula“ bei UAB „Lukrida“ žinojo, ar nežinojo apie joms taikomą maržos dydį konkrečiu atveju.

(153) Taigi, visos aukščiau nurodytos aplinkybės rodo, kad UAB „Envija“ valdybos 2010 m. spalio 8 d. posėdyje priimtas sprendimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo išreiškė UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ bendrą valią.

(154) Apibendrinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ interesais veikiantiems šių įmonių atstovams dalyvaujant UAB „Envija“ 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdyje, jie vieningai priėmė sprendimą nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams, o šie veiksmai laikytini susitarimu Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 15 dalies prasme.

8.2. UAB „Envija“ veiksmų vertinimas

(155) Kaip matyti iš šio nutarimo 2.3. dalyje nurodytų aplinkybių, nagrinėjamu laikotarpiu UAB „Envija“ turėjo teisę platinti „MWM“ vidaus degimo variklius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. UAB „Envija“ nagrinėjamu laikotarpiu neužsiėmė kogeneracinių jėgainių statybos veikla ir neveikė atitinkamoje rinkoje kartu su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“. Tačiau būtent UAB „Envija“ valdybos posėdyje buvo priimtas nagrinėjamas konkurenciją ribojantis susitarimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo. Todėl šiuo atveju būtina įvertinti ir UAB „Envija“ įtaką bei vaidmenį nagrinėjamo draudžiamo susitarimo sudarymui.

(156) Vadovaujantis ESTT praktika, darytina išvada, kad ūkio subjektas, net ir neveikdamas toje atitinkamoje rinkoje, kurioje yra sudarytas konkurentų susitarimas, taip pat gali būti pripažįstamas tokių susitarimų dalyviu, jei yra tenkinamos šios sąlygos: 1) toks ūkio subjektas prisidėjo prie nagrinėjamo susitarimo (net jei tai daroma vykdant nurodymus ar jo vaidmuo yra tik pagalbinis ar pasyvus); ir 2) toks ūkio subjektas pareiškė valią, įrodančią jo pritarimą, net jeigu jis išreikštas konkludentiniais veiksmais, susitarimo tikslams¹¹⁷. ESTT taip pat pažymėjo, kad tam, kad būtų pakankamai įrodytas įmonės dalyvavimas kartelyje, pakanka įrodyti, kad atitinkama įmonė dalyvavo susitikimuose, kuriuose buvo sudaryti antikonkurenciniai susitarimai, akivaizdžiai juose nepareikšdama prieštaravimų¹¹⁸.

(157) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ įtvirtino susitarimą dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo 2010 m. spalio 8 d. vykusiame UAB „Envija“ valdybos posėdyje. Tuometinis UAB „Envija“ direktorius T. P. iš anksto žinojo apie ketinimą 2010 m. spalio 8 d. posėdyje nustatyti pelno maržą, kreipėsi į UAB „Manfula“ teisininkę dėl klausimo įtraukimo į UAB „Envija“ valdybos posėdžio darbotvarkę, pats šiame posėdyje dalyvavo. Taigi, darytina išvada, kad UAB „Envija“ aktyviai prisidėjo prie nagrinėjamo draudžiamo susitarimo sudarymo ir jo įgyvendinimo.

(158) Vertinant, ar UAB „Envija“ išreiškė savo valią, kad būtų nustatyta minimali 10 proc. pelno marža iš jos perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams, atkreiptinas dėmesys, kad nors ir ne visais atvejais, tačiau UAB „Envija“ po 2010 m. spalio 8 d. valdybos posėdžio iš esmės taikydavo bent 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams (Nutarimo (80) ir (94) pastraipos). Taigi, darytina išvada, kad UAB „Envija“ pareiškė savo valią, įrodančią pritarimą nagrinėjamam

¹¹⁷ Bendrojo Teismo 2008 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. T-99/04 *AC-Treuhand v Komisija*, 133-135 punktai.

¹¹⁸ Bendrojo Teismo 2008 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. T-99/04 *AC-Treuhand v Komisija*, 130 punktas; Teisingumo Teismo 2004 m. sausio 7 d. sprendimas byloje *Aalborg Portland A/S ir kiti v Komisija*, 81-85 punktai ir juose nurodyta teismų praktika.

susitarimui nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams.

(159) Įvertinus nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad UAB „Envija“ dalyvavo UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ sudarant susitarimą nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams ir pareiškė valią, įrodančią pritarimą šiam susitarimui. Todėl yra pagrindas pripažinti, kad UAB „Envija“ buvo nagrinėjamo susitarimo bendrininkė todėl laikytina šio susitarimo dalyve.

9. Nagrinėjamų ūkio subjektų veiksmų įtaka konkurencijai

(160) Nustačius, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, dalyvaujant UAB „Envija“, susitarė dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams taikymo, Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio taikymo tikslais būtina įvertinti, ar toks susitarimas riboja ar gali riboti konkurenciją.

(161) Kaip jau minėta, Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte, kaip ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkte yra numatytas draudimas ūkio subjektams sudaryti susitarimus, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant susitarimus tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės ar paslaugos kainas.

(162) Toks draudimas suponuoja tai, kad ūkio subjektai, laisvai veikdami rinkoje, varžosi vieni su kitais lygiais pagrindais, kai jie savarankiškai priima sprendimus ir nepriklauso vieni nuo kitų. Nors šis nepriklausomybės reikalavimas neatima iš ūkio subjektų teisės patiems protingai prisitaikyti prie esamo arba numatomo konkurentų elgesio, tačiau jis draudžia atsirasti bet kokiam tiesioginiam ar netiesioginiam kontaktui tarp tokių subjektų, jeigu šio kontakto tikslas arba padarinys yra daryti poveikį esamo arba potencialaus konkurento elgesiui rinkoje ar atskleisti tokiam konkurentui elgesio kryptį, kurią jie patys nusprendė pasirinkti arba ketina pasirinkti rinkoje¹¹⁹.

(163) Pagal Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalį tokie susitarimai dėl kainos nustatymo sudaryti tarp konkurentų laikomi visais atvejais ribojančiais konkurenciją. LVAT yra pripažinęs, kad tai tokia kategorija susitarimų, kurių neigiamas poveikis konkurencijai yra preziumuojamas, yra savaime suprantamas. Jei susitarimas patenka į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, Konkurencijos taryba neprivalo atskirai įrodinėti susitarimo tikslo priešingumo sąžiningai konkurencijai ir (arba) neigiamo jo poveikio konkurencijai¹²⁰. Pažeidimui konstatuoti pakanka nustatyti susitarimo tarp ūkio subjektų, kurie yra konkurentai, sudarymo faktą ir susitarimo objektą – tiesioginį arba netiesioginį prekės (paslaugos) kainos nustatymą (fiksavimą)¹²¹. Toks draudimas dėl kainų nustatymo apima susitarimus tiek dėl pirkimo, tiek dėl pardavimo kainų¹²². Teismų praktikoje pripažįstama, kad susitarimu siekiama antikonkurencinio tikslo net jei tariamasi tik dėl kainos dalies¹²³.

(164) Analogiškos nuomonės dėl susitarimų dėl kainų nustatymo laikosi ir Europos Komisija (toliau taip pat – Komisija), kurios pranešimo „Sutarties 81 [šiuo metu – SESV 101] straipsnio 3

¹¹⁹ LVAT 2011 m. kovo 28 d. nutartis byloje Nr. A525-2577/2011 *KOMAA v Konkurencijos taryba*; Teisingumo Teismo 1975 m. gruodžio 16 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. 40/73 *Cooperatieve Vereniging „Suiker Unie“ UA ir kiti v Komisija*; 1999 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. C-199/92P *Hüls AG v Komisija (Polypropylene)*, 160 p.

¹²⁰ LVAT 2012 m. birželio 21 d. nutartis byloje Nr. A⁵⁵²-2016/2012, *UAB „Eksortus“*, *UAB „Specialus montažas – NTP“ v Konkurencijos taryba*; LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis byloje Nr. A⁸⁵⁸-1704/2012, *UAB „Autoūkis“ v Konkurencijos taryba*.

¹²¹ LVAT 2006 m. gegužės 11 d. nutartis byloje Nr. A444-686/2006 (Administracinių teismų praktika, Nr. 9, 2007), p. 107-137; 2011 m. kovo 28 d. nutartis byloje Nr. A525-2577/2011 *KOMAA v Konkurencijos taryba*.

¹²² Bendrojo Teismo 2011 m. rugsėjo 9 d. sprendimas Nr. T-12/06 *Deltafina SpA v Europos Komisija*, 213 punktas.

¹²³ Teisingumo Teismo 2009 m. birželio 4 d. prejudicinis sprendimas Nr. C 8/08 *T-Mobile Netherlands BV v Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit*, 36 - 43 punktai.

dalis taikymo gairės¹²⁴ 21 punkte paaiškinta, jog konkurencijos ribojimai pagal tikslą – tai tokie ribojimai, kurie vien pagal savo pobūdį gali riboti konkurenciją. Tai yra tokie ribojimai, kurie, atsižvelgiant į Europos Sąjungos konkurencijos taisyklių tikslus, turi tokį didelį potencialą daryti neigiamą poveikį konkurencijai, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis gali būti pritaikoma ir be įrodymų, kad buvo faktiškai padarytas poveikis rinkai. Ši prielaida remiasi tuo, kad ribojimas yra žymus, ir patirtimi, kuri rodo, kad konkurencijos ribojimai pagal tikslą gali sukelti neigiamus padarinius rinkoje ir sutrukdyti pasiekti tikslų, kurių siekiama įgyvendinant Europos Sąjungos konkurencijos taisykles. Taip pat ir Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad [SESV 101] straipsnio 1 dalies taikymo tikslais nėra būtina nustatyti realų susitarimo poveikį, jei tik nustatoma, kad jo tikslas yra konkurencijos ribojimas¹²⁵. Kaip jau buvo minėta, prie tokių ribojimų priskiriami ir susitarimai dėl tiesioginio ar netiesioginio prekių kainų nustatymo.

(165) Teisingumo Teismas yra nurodęs:

„kad susitarimai dėl kainų nustatymo <...> gali būti laikomi darančiais tokių didelę neigiamą įtaką kainai, prekių kiekiu ar kokybei ir paslaugoms, kad gali būti pripažįstama, jog [SESV 101] straipsnio 1 dalies taikymo tikslais neverta įrodinėti, kad tais veiksmais daromas konkretus poveikis rinkai <...>. Patirtis rodo, kad tokie veiksmai lemia gamybos mažėjimą ir kainų didėjimą, o tai baigiasi blogu išteklių paskirstymu, nuo kurio nukenčia visų pirma vartotojai“¹²⁶.

(166) Šiuo atveju susitarimo konkurenciją ribojantis tikslas pasireiškia tuo, kad konkurentai UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ susitarė, kad jie abu pirks iš UAB „Envija“ „MWM“ vidaus degimo variklius su ne mažesne nei 10 proc. pelno marža ir atitinkamai valdybos sprendimu įvirtino apribojimą ūkio subjektui UAB „Envija“ taikyti mažesnę nei 10 proc. pelno maržą parduodant „MWM“ vidaus degimo variklius abiem konkurentams. Susitarimu UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ apribojo vieną iš esminių konkurenciją tarp ūkio subjektų turinčių užtikrinti ūkinės veiklos vykdymo elementų – konkurenciją kainomis. Akivaizdu, kad tokiu susitarimu buvo sudarytos sąlygos pabrangti iš UAB „Envija“ perkamoms prekėms, kadangi pašalinama galimybė taikyti mažesnę pelno maržą. Atkreiptinas dėmesys, kad visiems susitarimo dalyviams buvo žinoma ir aišku, kad 2010 m. spalio 8 d. UAB „Envija“ valdybos posėdyje priimtas sprendimas reiškia, kad bus taikoma ne tik 10 proc. marža, tačiau UAB „Envija“ nuo „MWM“ vidaus degimo variklių gamintojo pasiūlytos kainos nusiderėta suma liks ūkio subjektui UAB „Envija“, t. y. minėta marža bus taikoma iš esmės nuo gamintojo siūlytos, o ne nuo nusiderėtos kainos.

(167) Akivaizdu, kad nagrinėjamas susitarimas konkurenciją riboja pagal savo tikslą, kadangi šiuo susitarimu nustatomas bent 10 proc. pelno antkainis ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamoms prekėms ir pagrįstai tikėtina tokio susitarimo pasekmė yra 10 proc. ar daugiau padidėjusios šių iš UAB „Envija“ perkamų prekių kainos. Pažymėtina, kad ir teismų praktikoje pripažįstama, kad susitarimas dėl pelno maržos nustatymo riboja konkurenciją¹²⁷.

(168) UAB „Envija“ teigimu, sprendimas dėl maržos buvo neišsamus ir neleido UAB „Lukrida“ bei UAB „Manfula“ priimti jokių atitinkamų sprendimų, kaip elgtis rinkoje, *MWM GmbH* viešai neskelbia „MWM“ vidaus degimo variklių tiekimo kainų kainoraščio ir „MWM“ vidaus degimo variklių kaina apskritai negali būti standartizuota. Tačiau šie argumentai nesudaro pagrindo teigti, kad nebuvo sudarytas konkurenciją ribojantis susitarimas, kadangi, kaip minėta, nagrinėjamas susitarimas konkurenciją riboja pagal savo tikslą. Pažymėtina, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ nebuvo galutinės šių prekių vartotojos, t. y. šią pelno maržą galiausiai būtų turėję padengti šių dviejų kogeneracinių jėgainių statybos rinkoje veikusių ūkio subjektų klientai.

(169) UAB „Manfula“ komercijos skyriaus vadovas D. J. tyrimo metu buvo nurodęs, kad susitarimu buvo siekiama suvienodinti pardavimo sąlygas (Nutarimo 73 pastraipa). UAB „Envija“

¹²⁴ OL, 2004 C 101, p. 97.

¹²⁵ Teisingumo Teismo 1999 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. C-49/92 P *Komisija v Anic Partecipazioni SpA*, [1999] ECR I-04125, 121-126 punktai.

¹²⁶ Teisingumo Teismo 2014 m. rugsėjo 11 d. sprendimas Nr. C-67/13P *Groupement des cartes bancaires v Komisija*, 51 punktas.

¹²⁷ Teisingumo Teismo 1980 m. spalio 29 d. sprendimas byloje Nr. C-209/78 *Van Landewyck v Komisija*, 134 punktas.

taip pat nurodė, kad šio ūkio subjekto valdyba norėjo kainodaros (dėl „MWM“ vidaus degimo variklių) klausimą spręsti skaidriai, neribojant rinkos ir konkurencijos, kad nebūtų vienai įmonei nustatytos išskirtinės sąlygos nei kitiems rinkos dalyviams (Nutarimo (71) pastraipa). Tai rodo, kad UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ skirtingos pelno maržos taikymą taikymą iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams laikė reikšmingu veiksmu UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ tarpusavio konkurencijai. Tuo tarpu iš minėtų paaiškinimų akivaizdu, kad buvo siekiama UAB „Envija“ taikomas pelno maržas suvienodinti.

(170) Šiuo atveju nagrinėjant aptariamus veiksmus, taip pat atkreiptinas dėmesys į prekių, dėl kurių buvo sudarytas susitarimas, pobūdį. UAB „Lukrida“ bei UAB „Manfula“ apribojo tarpusavio konkurenciją ta apimtimi, kiek ji susijusi su siekiu kuo pigiau įsigyti vieną iš pagrindinių kogeneracinės jėgainės statyboms reikalingų elementų – vidaus degimo variklį, bei atitinkamai kuo palankesnėmis sąlygomis ir kaina statyti kogeneracines jėgaines. Kaip minėta, kogeneracinės jėgainės vidaus degimo variklio įsigijimui skirta kainos dalis gali sudaryti 10-70 proc. kogeneracinės jėgainės statybos ir susijusių darbų išlaidų (Nutarimo (12) pastraipa). Bet kuriuo atveju, dėl aplinkybės, kad vidaus degimo variklis yra vienas esminių kogeneracinės jėgainės elementų ir kai kuriais atvejais gali turėti itin didelę reikšmę projekto bendroms išlaidoms, nesant susitarimo dėl minimalios pelno maržos nustatymo, ūkio subjektai galėtų įsigyti šią prekę ir pigiau ir atitinkamai pasiūlyti pigesnę kogeneracinių jėgainių statybos pasiūlymą savo klientams. Atitinkamai, nustačius minimalią pelno maržą, UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ apribojo savo galimybes konkuruoti dėl iš UAB „Envija“ perkamų vidaus degimo variklių įsigijimo kainos, ir tai galėjo daryti įtaką kogeneracinių jėgainių statybos kainoms.

(171) UAB „Manfula“ nurodė, kad negalėjo tiesiogiai įsigyti „MWM“ vidaus degimo variklių iš paties gamintojo. Nors „MWM“ vidaus degimo variklius buvo galimybė įsigyti ir iš užsienio tiekėjų, tačiau pirkimas iš vietinio tiekėjo vis dėlto galėjo turėti žymių privalumų (paprastesnis aptarnavimas, priežiūra, garantinis aptarnavimas) ir atitinkamai vidaus degimo variklius pirkdavo iš UAB „Envija“.

(172) UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ buvo didžiausi kogeneracinių jėgainių statybų rinkos dalyviai (Nutarimo (21), (30), (71) pastraipos). Be to, kaip matyti iš nustatytų aplinkybių (Nutarimo (20) ir (30) pastraipos), reikšmingą kogeneracinių jėgainių dalį 2010-2013 m. UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ pastatė būtent su „MWM“ vidaus degimo varikliais.

(173) Taigi, iš šių aplinkybių akivaizdu, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ susitarus dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams, ir statant reikšmingą dalį kogeneracinių jėgainių būtent su šiais vidaus degimo varikliais, toks susitarimas galėjo turėti neigiamos įtakos kogeneracinių jėgainių statybos darbų kainai.

(174) Nesant nagrinėjamo susitarimo nustatyti minimalią pelno maržą, UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ būtų galėjusios atskirai derėtis su UAB „Envija“ dėl iš šio ūkio subjekto perkamų kogeneracinių jėgainių vidaus degimo variklių kainų. Kaip matyti iš nustatytų aplinkybių, UAB „Lukrida“ siekė, kad jai UAB „Envija“ parduotų vidaus degimo variklius su 3-5 proc. marža (Nutarimo (73) pastraipa). Nors nesant nagrinėjamo draudžiamo susitarimo nebūtinai ūkio subjektas būtų galėjęs kiekvieną kartą įsigyti vidaus degimo variklius iš UAB „Envija“ su mažesne nei 10 proc. pelno marža, tačiau susitarus nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą, ūkio subjektai nebeteko galimybės įsigyti UAB „Envija“ platinamų „MWM“ vidaus degimo variklių pigiau. Faktiniai duomenys pagrindžia, kad, nors ir ne visais atvejais, tačiau susitarimo taikyti bent 10 proc. pelno maržą iš esmės buvo laikomasi (Nutarimo (80) pastraipa).

(175) UAB „Envija“ nurodė, kad šios įmonės valdybos nariai norėjo, kad UAB „Envija“ kainodaros klausimas būtų sprendžiamas teisingai, skaidriai, neribojant rinkos ir konkurencijos. Tačiau vertinant, ar nagrinėjamu susitarimu buvo ribojama konkurencija, pažymėtina, kad subjektyvūs ūkio subjektų siekiai dalyvaujant susitarime, paprastai neturi jokios reikšmės, o

konkurentų susitarimas dėl kainų nustatymo pats savaime preziumuoja siekio riboti konkurenciją egzistavimą¹²⁸.

(176) Taigi, atsižvelgusi į minėtus UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ veiksmus ir vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi bei minėta Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio aiškinimo taikymo praktika, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, dalyvaujant ir ūkio subjektui UAB „Envija“, sudarytas susitarimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams laikytinas konkurenciją ribojančiu susitarimu, kuris patenka į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkte numatyto draudimo sritį.

10. Susitarimo dėl pelno maržos nustatymo vertinimas pagal mažareikšmiškumo ir išimties kriterijus

(177) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis netaikomas susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmio poveikio laikomi negalinčiais itin riboti konkurencijos. Tokiems susitarimams taikomas sąlygas ir reikalavimus nustato Reikalavimų ir sąlygų susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmio poveikio negali itin riboti konkurencijos, patvirtintų Konkurencijos tarybos 2000 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 1 (toliau – Nutarimas dėl mažareikšmiškumo). Remiantis Nutarimu dėl mažareikšmiškumo, Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudimas netaikomas horizontaliesiems, vertikaliesiems ir mišriesiems susitarimams, jeigu jie atitinka nustatytas sąlygas. Jeigu susitarimas netenkina Nutarime dėl mažareikšmiškumo įtvirtintų reikalavimų dėl mažareikšmio poveikio, jis negali būti pripažintas mažareikšmiu, taigi šiuo pagrindu negali būti išvengta Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudimo taikymo.

(178) Susitarimams dėl kainų nustatymo netaikomas mažareikšmiškumo kriterijus, t. y. tokie veiksmai laikomi Konkurencijos įstatymo pažeidimu nepriklausomai nuo atitinkamus susitarimus sudariusių ūkio subjektų rinkų dalių. Nutarimo dėl mažareikšmiškumo 7, 8 ir 9 punktai numato, kad susitarimais, kurie dėl savo mažareikšmio poveikio negali itin riboti konkurencijos, nelaikomi tokie horizontalūs susitarimai, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai nustatomos (fiksuojamos) tam tikros prekės kainos (Nutarimo dėl mažareikšmiškumo 7.1 papunktis).

(179) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2010 m. spalio 8 d. UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, dalyvaujant UAB „Envija“, sudarė konkurenciją ribojantį susitarimą dėl ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamų „MWM“ vidaus degimo variklių kainos dalies, t. y. dėl minimalios 10 proc. pelno maržos „MWM“ vidaus degimo varikliams taikymo.

(180) Konkurencijos taryba daro išvadą, kad nagrinėjamas UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, dalyvaujant ir ūkio subjektui UAB „Envija“, sudarytas draudžiamas susitarimas netenkina Nutarime dėl mažareikšmiškumo įtvirtintų reikalavimų, todėl jis negali būti pripažintas mažareikšmiu ir šiuo pagrindu išvengti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje numatyto draudimo sudaryti konkurenciją ribojančius susitarimus taikymo.

(181) Nagrinėjamas ūkio subjektų sudarytas konkurenciją ribojantis susitarimas taip pat nepatenka ir į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio taikymo išimtį, kurios reikalavimus ir sąlygas nustato šio įstatymo 6 straipsnis.

(182) Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šio įstatymo 5 straipsnis netaikomas, jeigu susitarimas skatina techninę ar ekonominę pažangą arba pagerina prekių gamybą ar paskirstymą ir taip sudaro galimybes vartotojams gauti papildomos naudos, taip pat jeigu: 1) susitariančiųjų šalių veiklai nesukelia apribojimų, kurie nėra būtini šiame straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti; 2) nesuteikia susitarimo šalims galimybės riboti konkurenciją didelėje atitinkamos rinkos dalyje. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Konkurencijos taryba turi

¹²⁸ LVAT 2014 m. balandžio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-54/2014, UAB „Amber Bay“ ir kiti v Konkurencijos taryba.

teisę priimti teisės aktus ir nustatyti susitarimų grupes bei sąlygas, kurioms esant susitarimas tenkina šio straipsnio 1 dalies sąlygas.

(183) Vadovaudamasi šiomis nuostatomis bei atsižvelgdama į Europos Sąjungos institucijų praktiką, Konkurencijos taryba 2010 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 1S-140 numatė sąlygas, kurias tenkinantys susitarimai laikomi tenkinančiais minėtas Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatytas išimties sąlygas. Šiuose nutarimuose yra nustatyta, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje numatyti draudžiami susitarimai, kurie negali paveikti Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio prekybos, tačiau tenkina kitas sąlygas, nustatytas Tarybos ir Europos Komisijos reglamentuose dėl Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikros susitarimų grupėms, laikomi tenkinančiais Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies sąlygas¹²⁹.

(184) Tačiau šiuo atveju nagrinėjamam susitarimui išimties nuostatos nėra numatytos, kadangi tokio pobūdžio konkurenciją ribojantiems susitarimams galimybės netaikyti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ar atitinkamai SESV 101 straipsnio nuostatų nenumato jokie tiek Europos Sąjungos institucijų, tiek nacionaliniai teisės aktai.

(185) Be to, kaip nurodoma Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje, pareiga įrodyti, kad susitarimas atitinka Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, t. y. išimčiai keliamas sąlygas, tenka išimtimi besinaudojančiais susitarimo šaliai. Kaip matyti iš bylos medžiagos, nagrinėjami ūkio subjektai tokių įrodymų nepateikė.

(186) Dėl šių priežasčių Konkurencijos taryba daro išvadą, kad nėra aplinkybių, kurios pašalintų tarp UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, dalyvaujant UAB „Envija“, sudaryto susitarimo nustatyti 10 proc. pelno maržą „MWM“ vidaus degimo varikliams prieštaravimą Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkte numatytam draudimui nustatyti prekių kainas.

11. Poveikio prekybai tarp valstybių narių vertinimas

(187) Lietuvos Respublikai nuo 2004 m. gegužės 1 d. tapus Europos Sąjungos nare, Lietuvoje įsigaliojo Europos Sąjungos konkurencijos taisyklės. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties [101] ir [102] straipsniuose, įgyvendinimo (toliau – Reglamentas Nr. 1/2003)¹³⁰ 3 straipsnyje nurodyta, kad valstybių narių konkurencijos institucijos ar nacionaliniai teismai, taikydami nacionalinius konkurencijos įstatymus susitarimams, įmonių asociacijų sprendimams ar suderintiems veiksams tokia prasme, kaip apibrėžta SESV [101] straipsnio 1 dalyje, jei jie gali paveikti prekybą tarp valstybių narių tokia prasme, kaip ji apibrėžta minėtoje straipsnio dalyje, tuomet tokiems susitarimams, sprendimams ar suderintiems veiksams taikomos ir SESV [101] straipsnio nuostatos.

(188) Taigi, vertinant, ar yra pagrindas nagrinėjamu atveju taikyti SESV 101 straipsnį, būtina nustatyti, ar nagrinėjamas susitarimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos nustatymo iš UAB „Envija“ perkamiems „MWM“ vidaus degimo varikliams galėjo paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

(189) Europos Komisijos pranešime „Paaiškinimai dėl Sutarties [101] ir [102] straipsniuose naudojamos sąvokos „poveikis prekybai“ (2004/C 101/07) (toliau – Paaiškinimai dėl poveikio prekybai)¹³¹ nurodyta, kad tam, kad būtų poveikis prekybai tarp valstybių narių, turi būti poveikis prekybai bent tarp dviejų valstybių narių. Tačiau nereikalaujama, kad toks poveikis apimtų visą vienos valstybės narės teritoriją ir visą kitos valstybės narės teritoriją. Paaiškinimų dėl poveikio prekybai 23 punkte nurodyta, kad turi būti įmanoma numatyti, su pakankamu tikimybės laipsniu, remiantis objektyviomis teisės aplinkybėmis ar faktais, kad susitarimas ar veiksmai gali daryti tiesioginę ar netiesioginę, faktinę ar galimą įtaką valstybių narių tarpusavio prekybos struktūrai. Paaiškinimų 26 punkte patikslinama, kad nebūtina įrodinėti, kad susitarimas ar veiksmai faktiškai

¹²⁹ Taikant šiuos Konkurencijos tarybos nutarimus, reglamentuose eurais išreikšti apyvartos dydžiai mažinami 10 kartų.

¹³⁰ OL 2003, L 1/1.

¹³¹ OL C 101, 27/04/2004 p. 0081-0096.

darys ar daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, pakanka, kad susitarimas ar veiksmas gali daryti tokį poveikį.

(190) Remiantis Paaiškinimų dėl poveikio prekybai 28 punktu, vertinimas pagal poveikio prekybai kriterijų priklauso nuo keleto veiksnių, tokių kaip susitarimo ar veiksmo pobūdis, produktų, dėl kurių toks susitarimas sudarytas arba tokie veiksmai atliekami, o taip pat nagrinėjamo ūkio subjektų padėties ir svarbos. Paaiškinimų dėl poveikio prekybai 30 punkte nurodoma ir tai, kad vertinant produktų, kurie yra susitarimo ar veiksmo objektu, pobūdį reikia atsižvelgti, ar tokiais produktais yra lengvai prekiaujama tarp valstybių narių, ar tie produktai yra svarbūs įmonėms, kurios nori įeiti ar išplėsti savo veiklą kitoje valstybėje narėje. Pagal Paaiškinimų 58 punktą nagrinėjamo įmonių padėtis rinkoje, jų pardavimų apimtys kiekybiniu požiūriu rodo nagrinėjamo susitarimo ar veiksmo gebėjimą paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

(191) Galiausiai pažymėtina, kad Paaiškinimų dėl poveikio prekybai 78 punkte tiesiogiai numatyta, kad horizontalūs karteliai, veikiantys visoje vienos valstybės narės teritorijoje, paprastai gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą, nes dėl susitarimų, apimančių visą vienos valstybės narės teritoriją, yra sustiprinamas pasidalijimas rinkomis nacionaliniu pagrindu, kadangi tokie susitarimai sudaro kliūtis ekonominiam skverbimuisi, kurį turi užtikrinti SESV. Tokios pozicijos laikosi ir Teisingumo Teismas¹³².

(192) UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ veikė nacionalinėje visą Lietuvos Respublikos teritoriją apimančioje atitinkamoje rinkoje ir užėmė didžiąją atitinkamos rinkos dalį (Nutarimo (21) ir (30) pastraipos). Be to, nustatyta, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ taip pat veikia ir Latvijoje, o UAB „Manfula“ veiklą vysto ir Estijoje (Nutarimo (20) ir (26) pastraipos). Tuo tarpu UAB „Envija“ platina „MWM“ vidaus degimo variklius Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje (Nutarimo (41) pastraipa).

(193) Atsižvelgus į šias aplinkybes, yra pagrindas konstatuoti, kad sudarant draudžiamą susitarimą tokiais savo veiksmais UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ galėjo paveikti prekybą tarp valstybių narių, nes nagrinėjamas susitarimas sumažino ūkio subjektų paskatas konkuruoti dėl iš UAB „Envija“ perkamų „MWM“ vidaus degimo variklių įsigijimo kainos ir galėjo turėti neigiamos įtakos kogeneracinių jėgainių statybos darbų kainoms. Kadangi UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ buvo didžiausi atitinkamos rinkos dalyviai, akivaizdu, kad nagrinėjamas susitarimas apribojo konkurenciją reikšmingoje atitinkamos ne siauresnės nei nacionalinė rinkos dalyje. Be to atsižvelgiant į tai, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ įgyvendina projektus dėl kogeneracinių jėgainių statybos Latvijos Respublikoje (o UAB „Manfula“ vysto veiklą ir Estijos Respublikoje), bei tai, jog UAB „Envija“ platina „MWM“ vidaus degimo variklius ir Latvijoje bei Estijoje, nagrinėjamas susitarimas dėl minimalios 10 proc. pelno maržos galėjo daryti įtaką ir Latvijoje bei Estijoje vykdomų UAB „Manfula“ ir UAB „Lukrida“ kogeneracinių jėgainių statybos darbų kainoms.

(194) Atsižvelgus į šias aplinkybes, darytina išvada, kad draudžiamas susitarimas dėl 10 proc. pelno maržos nustatymo iš UAB „Envija“ perkamiems vidaus degimo varikliams galėjo daryti poveikį prekybai tarp ES valstybių narių, todėl UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ pažeidė SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus.

12. Dėl atsakomybės taikymo

(195) Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad sankcijos ūkio subjektams už šio įstatymo pažeidimus gali būti taikomos ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o esant tęstiniam ar trunkamajam pažeidimui – nuo paskutinių veiksnių atlikimo ar nutraukimo. Atitinkamai nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 40 straipsnio 3 dalyje buvo įtvirtintas trejų metų patraukimo atsakomybėn už Konkurencijos įstatymo pažeidimus terminas.

¹³² Teisingumo Teismo 2002 m. prejudicinis sprendimas byloje Nr. C-309/99, *Wouters ir kiti v Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten*, 95 punktas; taip pat žr. šiame punkte nurodytą teismų praktiką.

(196) Nagrinėjama atveju draudžiamas susitarimo pradžia laikytina 2010 m. spalio 8 d., kai UAB „Envija“ valdybos posėdyje buvo priimtas sprendimas dėl kainodaros, dirbant su UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, patvirtinimo – nustatyta minimali 10 proc. pelno marža ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems vidaus degimo varikliams. Susitarimas truko iki 2013 m. balandžio mėnesio, kai UAB „Lukrida“ pasitraukė iš susitarimo, t. y. kai jos direktorius ir akcininkas M. J. pasirašė jam priklausiusių UAB „Envija“ akcijų pardavimo D. J. sandorį, ir UAB „Lukrida“ daugiau nebepirkus „MWM“ vidaus degimo variklių iš UAB „Envija“.

(197) Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ Konkurencijos įstatyme numatytas patraukimo atsakomybės terminas nėra suėjęs.

(198) Vertinant, ar UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ gali būti patrauktos atsakomybėn, pastebėtina, kad atsakomybė už konkurencijos taisyklių pažeidimus taikoma nepriklausomai nuo kaltės formos, ypač jei nustatyta, kad ūkio subjektas aktyviai dalyvavo susitarime. Nagrinėjami ūkio subjektai atliko įvairius aktyvius veiksmus, susijusius su susitarimu dėl kainų (minimalios pelno maržos) nustatymo, todėl teigtina, kad jie turėjo žinoti, kad jų atliekami veiksmai yra antikonkurencinio pobūdžio.

13. Sankcijos

(199) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už draudžiamus susitarimus ūkio subjektams skiriama pinigine bausmė iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais. Šio įstatymo 37 straipsnyje išdėstyti baudų skyrimo ir jų dydžio nustatymo principai – skiriant bausmes ūkio subjektams atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui bei ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.

(200) Baudos dydis nustatomas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Baudų dydžio nustatymo aprašas), kurio 4 punkte nustatyta, kad už draudžiamą susitarimą ūkio subjektui skiriamas baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, vėliau bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas.

13.1. Bazinis baudos dydis

(201) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 4 punktu, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas remiantis ūkio subjekto tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis ir pažeidimo trukme. Jeigu ūkio subjektas neturi pajamų iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas pagal ūkio subjekto paskutiniuosius ūkiniais metais gautas bendrąsias pajamas ir pažeidimo trukmę.

13.1.1. Pardavimų vertė

(202) Baudų dydžio nustatymo aprašo 5 punktas nustato, kad pardavimų vertė paprastai nustatoma pagal paskutinių vienerių ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą ūkinių metų pardavimų pajamas, gautas iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų.

(203) Nagrinėjama atveju UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ sudarė draudžiamą susitarimą nustatyti minimalią 10 proc. pelno maržą šių dviejų konkurentų iš UAB „Envija“ perkamiems kogeneracinių jėgainių vidaus degimo varikliams. UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ užsiima kogeneracinių jėgainių statybos veikla. Todėl, skaičiuojant baudą UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“, pardavimų vertė nustatoma remiantis UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“

pajamomis, gautomis už kogeneracinių jėgainių statybų Lietuvoje darbus per paskutinius vienerius dalyvavimo darant pažeidimą ūkinius metus, t. y. 2012 m.

(204) UAB „Envija“ prisidėjo prie minėto konkurentų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ draudžiamo susitarimo sudarymo. UAB „Envija“ platina „MWM“ vidaus degimo variklius, dėl kurių kainos dalies (minimalios 10 proc. pelno maržos) nustatymo susitarė UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“. Skaičiuojant baudą UAB „Envija“, pardavimų vertė nustatoma remiantis UAB „Envija“ pajamomis, gautomis iš „MWM“ vidaus degimo variklių prekybos Lietuvoje per paskutinius vienerius dalyvavimo darant pažeidimą ūkinius metus, t. y. 2012 m.

13.1.2. Pažeidimo pavojingumas

(205) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 10 punktu, baudos dydis už pažeidimo pavojingumą apskaičiuojamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Baudų dydžio nustatymo apraše taip pat nurodoma, kad draudžiamų konkurentų susitarimų dėl kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo, gamybos ar pardavimų kiekių ribojimo atvejais baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti naudojama pardavimų vertės dalis sudaro nuo 20 iki 30 procentų pagal Baudų dydžio nustatymo aprašą nustatytos pardavimų vertės.

(206) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ sudarė draudžiamą susitarimą, t. y. nustatė minimalią 10 proc. pelno maržą ūkio subjektų UAB „Lukrida“ ir UAB „Manfula“ iš UAB „Envija“ perkamiems vidaus degimo varikliams, taip pažeisdamos ne tik Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus, bet ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus. Tuo tarpu UAB „Envija“ dalyvavo sudarant šį susitarimą.

(207) Vertinant pažeidimo pavojingumą, pastebėtina, kad horizontalūs kainų nustatymo susitarimai dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš sunkiausių konkurencijos pažeidimų. Konstatuotina, kad tiriami ūkio subjektai padarė sunkų konkurencijos teisės pažeidimą – sudarė kartelinį susitarimą. Tokie draudžiami susitarimai daro žalą visai šalies ekonomikai, nes eliminuoja susitarimo dalyvių iniciatyvą efektyviai panaudoti ribotus išteklius. Remiantis Europos Komisijos praktika bei Baudų dydžio nustatymo aprašu, o taip pat laikantis sąžiningos konkurencijos principo, už juos turėtų būti baudžiama ypač griežtai.

(208) Taip pat pažymėtina, kad sudarydami draudžiamą susitarimą, tiriami ūkio subjektai ribojo konkurenciją kogeneracinių jėgainių statybos rinkoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Be to, draudžiamu susitarimu galėjo būti paveikta prekyba tarp ES valstybių narių.

(209) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, yra pagrįsta UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ už pažeidimo pavojingumą nustatyti 20 proc. nuo pajamų dalies, nurodytos Nutarimo (203) ir (204) pastraipose.

13.1.3. Pažeidimo trukmė

(210) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 12 punktu, siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą trukmę, apskaičiuota baudos dydžio, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, suma dauginama iš ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus. Trumpesnis nei šešių mėnesių laikotarpis laikomas puse metų; ilgesnis už šešis mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis laikomas metais.

(211) Konkurencijos taryba nustatė, kad susitarimą sudarantys veiksmai tęsėsi ne trumpiau nei nuo 2010 m. spalio 8 d. iki 2013 m. balandžio mėnesio, t. y. bent 2 metus ir 6 mėnesius. Todėl nagrinėjamu atveju baudos dydžio nustatymo tikslais laikoma, kad pažeidimas truko 2,5 metų.

(212) Remiantis tuo, kas išdėstyta, Nutarimo (209) pastraipoje nustatytas dydis yra dauginamas iš Nutarimo (211) pastraipoje nustatytos pažeidimo trukmės, t.y. dydis už pažeidimo pavojingumą dauginamas 2,5 karto.

13.1.4. Atgrasymas

(213) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 13 punktu, siekiant atgrasyti ūkio subjektus nuo draudžiamų konkurentų susitarimų dėl kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo, gamybos ar pardavimų kiekių ribojimo, šių pažeidimų atveju prie apskaičiuoto pagal aprašo 8–12 punktus bazinio baudos dydžio pridedama suma, lygi nuo 15 iki 25 procentų pagal aprašo III skyrių nustatytos pardavimų vertės.

(214) Nagrinėjamu atveju nustatytas draudžiamas konkurentų susitarimas dėl kainų nustatymo. Atitinkamai šiuo atveju prie Nutarimo (212) pastraipoje nustatyto dydžio pridedama 15 procentų dydžio nuo Nutarimo (203) ir (204) pastraipose nurodytos pardavimų vertės suma.

13.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

(215) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.

(216) Konkurencijos taryba UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ atsakomybę sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių nenustatė.

(217) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 18 punktu, bazinis baudos dydis didinamas arba mažinamas atsižvelgiant į kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli ūkio subjektai. Ūkio subjektui, kuris buvo pažeidimo iniciatorius arba skatino kitus ūkio subjektus dalyvauti darant pažeidimą, bazinis baudos dydis atitinkamai didinamas, o ūkio subjektui, kuris darant pažeidimą atliko pasyvų vaidmenį, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas.

(218) UAB „Manfula“ teigimu, jos elgesys turėtų būti vertinamas nebent kaip pasyvus. Tačiau kaip konstatuota aukščiau (Nutarimo 8.1. dalyje), nustatytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, jog UAB „Manfula“ elgesys dalyvaujant draudžiamame susitarime buvo vien tik pasyvus.

(219) UAB „Manfula“ taip pat teigė, kad UAB „Lukrida“ ir jos vadovas M. J. turėtų būti laikomi susitarimo iniciatoriais. Vis dėlto tyrimo metu nebuvo nustatyti Konkurencijos įstatymo pažeidimo iniciatoriai. Atsižvelgiant į tai, pagrindinis baudos dydis už įtaką pažeidimo padarymui nėra vienam iš ūkio subjektų nėra nei didinamas, nei mažinamas.

13.3. 10 proc. bendrųjų metinių pajamų ribos vertinimas

(220) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už draudžiamus susitarimus ūkio subjektams skiriama pinigine bausme iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

(221) Atsižvelgus į tai, kad Nutarimo (214) pastraipoje ūkio subjektams UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ nustatytas baudos dydis viršija 10 proc. bendrųjų metinių pajamų 2014 metais, šiems trims ūkio subjektams apskaičiuotas baudos dydis mažinamas tiek, kad neviršytų Konkurencijos įstatyme nurodytas maksimalios galimos baudos, t. y. mažinamas iki 10 proc. bendrųjų metinių pajamų, gautų 2014 m., dydžio.

(222) UAB „Envija“, pateikdama 2014 metų bendrąsias pajamas nurodė, kad šie duomenys yra preliminarūs, nėra tikslūs ir patikimi, todėl jais neturėtų būti remiamasi. Tačiau Konkurencijos tarybai paprašius, UAB „Envija“ negalėjo pateikti paaiškinimų bei duomenų, dėl kokios jos nurodytų pajamų dalies kyla abejonių. Taigi, nėra pagrindo sutikti su UAB „Envija“, kad neturėtų būti remiamasi jos bendrosiomis metinėmis pajamomis praėjusiais ūkiniais metais, t. y. 2014 m.

14. Ūkio subjektams skiriamų baudų dydžiai

(223) Atsižvelgus į Nutarimo 13.1 – 13.3 dalis, ūkio subjektams nustatomi šie skirtingų baudų dydžiai:

- (a) UAB „Lukrida“ – 656 600 Eur;

- (b) UAB „Manfula“ – 333 900 Eur;
- (c) UAB „Envija“ – 303 600 Eur.

15. UAB „Lukrida“ atleidimas nuo baudos

(224) UAB „Lukrida“ 2013 m. lapkričio 13 d. pateikė Konkurencijos tarybai paaiškinimus bei įrodymus dėl susitarimo ir prašymą „Dėl atleidimo nuo baudos už dalyvavimą konkurenciją ribojančiame susitarime“.

(225) Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad ūkio subjektas, kuris yra draudžiamo konkurentų susitarimo dalyvis, pateikęs Konkurencijos tarybai visą informaciją apie tokį susitarimą, atleidžiamas nuo baudos, numatytos už šį pažeidimą, esant visoms šioms sąlygoms:

- (a) ūkio subjektas pateikė informaciją iki šio susitarimo tyrimo pradžios;
- (b) ūkio subjektas yra pirmasis iš draudžiamo susitarimo dalyvių, pateikęs tokią informaciją;
- (c) ūkio subjektas pateikia visą jam žinomą informaciją apie draudžiamą susitarimą ir bendradarbiauja su Konkurencijos taryba tyrimo metu;
- (d) ūkio subjektas nebuvo draudžiamo susitarimo iniciatorius ir neskatino kitų ūkio subjektų dalyvauti tokiaame susitarime.

(226) Šias Konkurencijos įstatyme išdėstytas atleidimo nuo baudos sąlygas detalizuoja Atleidimo nuo baudų taisyklių II skyriuje išdėstytos nuostatos.

(227) Vertinant UAB „Lukrida“ pateikto prašymo atitiktį Konkurencijos įstatymo ir Atleidimo nuo baudų taisyklių reikalavimams, galima daryti išvadą, kad UAB „Lukrida“ tinkamai vykdė šiuos reikalavimus. UAB „Lukrida“ informacija apie susitarimą Konkurencijos taryboje buvo gauta 2013 m. lapkričio 13 d., o tyrimas dėl galimo draudžiamo susitarimo buvo pradėtas 2013 m. lapkričio 21 d. nutarimu. Taigi, UAB „Lukrida“ įvykdė pirmąjį reikalavimą pateikti informaciją iki susitarimo tyrimo pradžios. UAB „Lukrida“ buvo pirmasis ir vienintelis ūkio subjektas, pateikęs informaciją apie šiame nutarime nagrinėtus konkurenciją ribojančius veiksmus. Pateikta informacija sudarė pakankamą pagrindą atlikti tikslinius patikrinimus dėl įtariamo draudžiamo susitarimo, o kai kurie pateikti dokumentai buvo panaudoti kaip tiesioginiai Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio bei SESV 101 straipsnio pažeidimo įrodymai atliekant tyrimą ir priimant šį nutarimą. Tyrimo metu UAB „Lukrida“ operatyviai reagavo į prašymus pateikti tyrimui reikalingą informaciją, geranoriškai bendradarbiavo su tyrėjais. Nebuvo nustatyta, kad UAB „Lukrida“ būtų nagrinėto pažeidimo iniciatorius, taip pat nebuvo nustatyta aplinkybių, kad UAB „Lukrida“ skatino kitus ūkio subjektus dalyvauti pažeidime.

(228) Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad UAB „Lukrida“ pateiktos medžiagos apimtis bei vertė atitinka Atleidimo nuo baudų taisyklių 3 punkto bei Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 1 dalies sąlygas ir reikalavimus.

(229) Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 1 ir 2 dalimis, galima daryti išvadą, kad yra pagrindas UAB „Lukrida“ atleisti nuo Nutarimo (223) pastraipoje nurodytos skirtinos baudos už Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir SESV 101 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimų pažeidimą.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 5 straipsniu, 30 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 36 straipsnio 1 dalimi ir 37 straipsniu, 38 straipsniu, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalies a punktu, Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo 5 straipsniu, Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad UAB „Lukrida“, UAB „Manfula“, dalyvaujant UAB „Envija“, sudarytas susitarimas dėl kainų derinimo iš UAB „Envija“ perkamoms prekėms pažeidė Konkurencijos

įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus.

2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą skirti pinigines baudas:

2.1. UAB „Manfula“ – 333 900 (trijų šimtų trisdešimt trijų tūkstančių devynių šimtų) eurų;

2.2. UAB „Envija“ – 303 600 (trijų šimtų trijų tūkstančių šešių šimtų) eurų.

3. Atleisti UAB „Lukrida“ nuo 656 600 (šešių šimtų penkiasdešimt šešių tūkstančių šešių šimtų) eurų baudos už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą.

4. Įpareigoti UAB „Manfula“ ir UAB „Envija“ per 5 dienas nuo šio nutarimo rezoliucinės dalies 2 punkte numatytų baudų sumokėjimo pranešti apie tai Konkurencijos tarybai ir pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta piniginė bauda per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą LT24 7300 0101 1239 4300 (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas 188659752).

Per nurodytą terminą nesumokėjus baudos, skaičiuojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsnio 2 dalyje nurodytos palūkanos.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi ir 39 straipsniu, skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo už Konkurencijos įstatymo pažeidimą ūkio subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palūkanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palūkanų skaičiavimo.

Pirmininkas

(parašas)

Šarūnas Keserauskas